

DIASZPÓRA

FELSŐOKTATÁSI

KUTATÁS

**Vizsgálat a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramban
részt vevő hallgatók körében**

HÖÖK
Diaszpóra Mentorprogram

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2
Általános modul	4
Mentális egészség modul	11
Készségfejlesztési modul	19
Szolgáltatási modul	25
Források	34
Impresszum	35

Bevezetés

2023 tavaszán elemző kutatást végeztünk a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram keretén belül Magyarországon tanuló hallgatók körében azzal a céllal, hogy megismerjük az általános helyzetképüket, felderítsük a motivációjukat, feltérképezzük az elvárásaikat, a céljaikat és a hazai felsőoktatási környezettel, valamint a HÖOK Diaszpóra Mentorprogram által nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatos elégedettségüket. 2024-ben megismételtük a kutatást, kiterjesztve az ösztöndíjasok újabb csoportjára, módosítva és pontosítva a HÖOK Diaszpóra Mentorprogramban eddig felgyülemlett tapasztalatok és igények mentén.

A 2024-es kutatás az alábbi négy modulból épült fel:

ÁLTALÁNOS MODUL (13 kérdés)

megismerjük az ösztöndíjasok Magyarországra utazásának motivációját, felmérjük az elégedettséget a hazai felsőoktatási környezettel és lehetőségekkel kapcsolatban, megállapítjuk a társadalmi integráció mértékét;

MENTÁLIS EGÉSZSÉG MODUL (13 kérdés, 2 mérőeszköz)

feltárjuk a célcsoport általános lelki egészségét, megvizsgáljuk a kapcsolódó szolgáltatások ismeretét, felmérjük az ezzel kapcsolatban esetlegesen felmerülő igényeket;

KÉSZSÉGFEJLESZTÉSI MODUL (9 kérdés)

feltárjuk a szolgáltatási portfólió bővítésének lehetséges irányait. Területek: magyar nyelvismeret, karriertanácsadás, munkaközvetítés;

SZOLGÁLTATÁSI MODUL (20 kérdés)

megvizsgáljuk az elégedettséget a HÖOK Diaszpóra Mentorprogrammal kapcsolatban, mérjük a szolgáltatások kihasználtságát, összegyűjtjük az észrevételeket, javaslatokat;

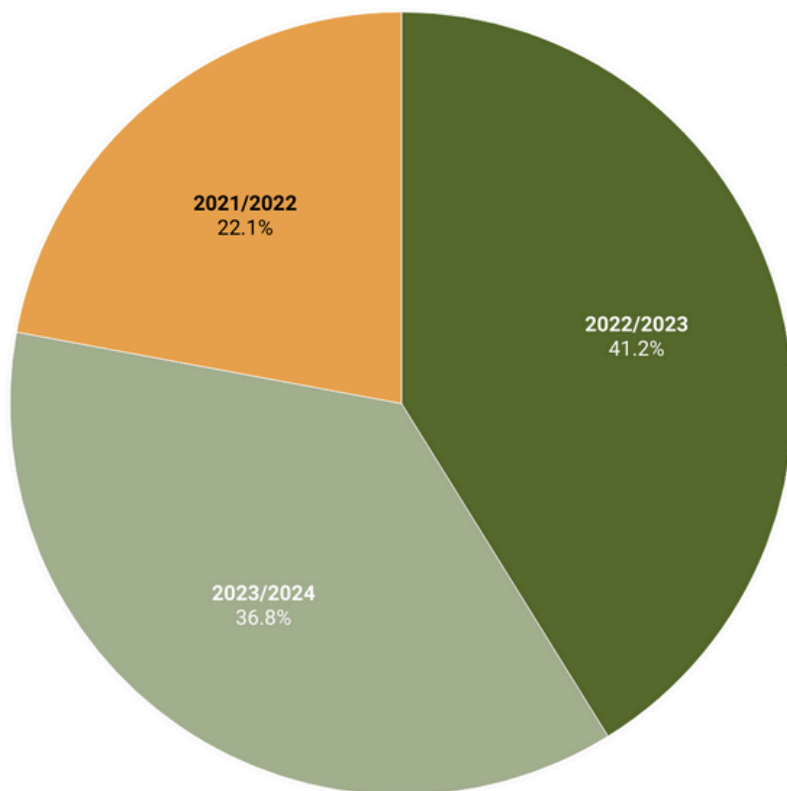

A kérdőíves felmérésben összesen 68 fő vett részt.

A válaszadók 22,1%-a (15 fő) a 2021/2022-es tanévben kezdte meg a magyarországi tanulmányait, 41,2% (28 fő) a 2022/2023-as tanévben, míg 36,8%-uk (25 fő) a legutóbbi vizsgált tanévben.

A kutatási eredmények elemzése során arra törekedtünk, hogy amennyiben lehetséges, az idei adatfelvétel eredményeit összehasonlítsuk a 2023-as vizsgálattal, ezzel is minél több információt és tendenciát látva a célcsoportról.

Melyik évben kezdted el a tanulmányaidat Magyarországon a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíj keretén belül?

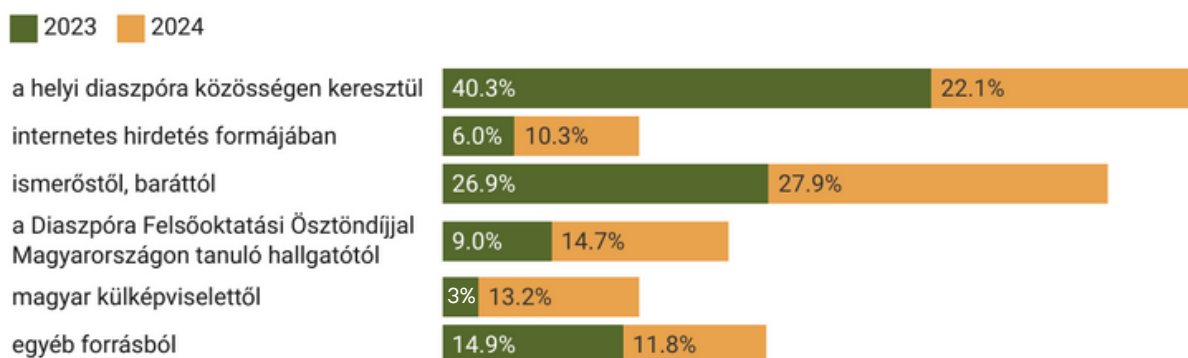
Általános modul

Továbbra is az informális kapcsolatok szerepe dominál a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram népszerűsítésében.

2023-ban a megkérdezettek legjelentősebb része, 40,3%-a (27 fő) a helyi diaszpóra közösségen keresztül értesült a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramról. 2024-es válaszadók legnagyobb arányban ismerősöktől, illetve barátoktól értesültek erről a lehetőségről (27,9%, 19 fő).

A megismételt kutatás nyomán az látható, hogy valamelyest nőtt az internetes hirdetések (6%-ról 10,3%-ra) és a magyar külképviseletek (3%-ról 13,2%-ra) mozgósító ereje, illetve a korábbi ösztöndíjasok is egyre inkább hírét viszik a programnak (9%-ról 14,7%-ra).

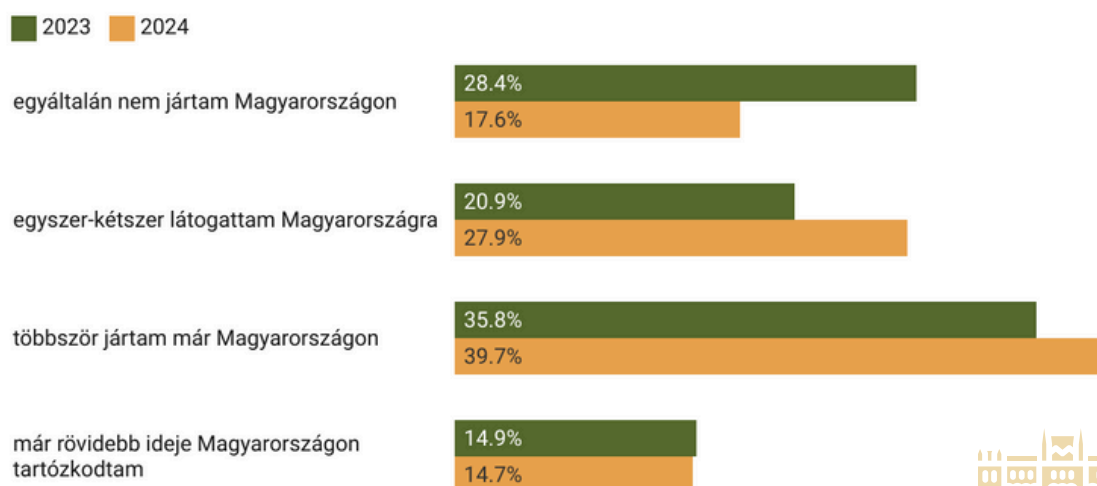
Hol hallottál először a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjról?

A programban részt vevő hallgatók jelentős részének már van valamilyen előzetes ismerete Magyarországról.

A 2024-es kutatásban a válaszadók jelentősebb részének van nagyobb tapasztalata, jártassága Magyarországon. 2023-ban a válaszadók 28,4%-a (19 fő) nyilatkozott úgy, hogy a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíj elnyerését megelőzően egyáltalán nem járt Magyarországon, a 2024-es felmérésen ehhez képest a válaszadók kevesebb, 17,6%-a (12 fő) mondta ezt magáról.

Mielőtt megkezdted volna a tanulmányaidat Magyarországon, jártál az országban?

Az ösztöndíjasok legerősebb motivációja az ösztöndíjprogramban való részvételre, hogy megismerjék a magyar gyökereiket és nemzetközi tapasztalatokra és kapcsolatokra tegyenek szert.

2023-ban a megkérdezettek legnagyobb arányban a magyar gyökereik megismerése céljából választották a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramot. Ez 5 fokú skálán átlagosan 4,46 pontot kapott 2023-ban. Idén is ez a cél mutatkozik a leghangsúlyosabbnak, 4,29 ponttal.

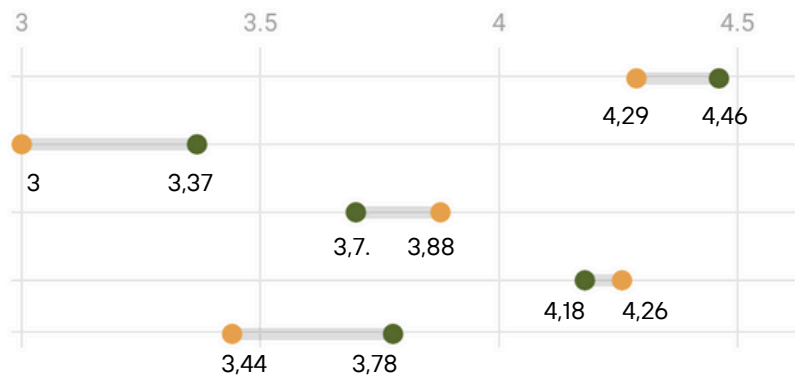
Ugyanakkor legalább olyannyira fontos célá vált a nemzetközi tapasztalatszerzés és a kapcsolatépítés lehetősége, ezt idén 4,26 pontra értékelték az 5-ös skálán.

2023-hoz képest enyhe csökkenés figyelhető meg a családi indíttatás és a magyar felsőoktatás hírnevének vonzalma tekintetében és növekedés a pénzügyi megfontolást nézve.

Mi motivált téged abban, hogy Magyarországon folytass felsőfokú tanulmányokat? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem jellemző, az 5 a teljes mértékben jellemző!

● 2023 ● 2024

meg akartam ismerni a magyar gyökereimet
családi indíttatásból választottam a programot
pénzügyi megfontolásból döntöttem az ösztöndíj mellett
nemzetközi tapasztalatszerzés és kapcsolatok kiépítése volt a célom
a magyar felsőoktatás hírneve vonzott

I liked that this is a community of people like me, half Hungarians. Lots of trips and activities to explore the country.

I applied for the Hungarian Diaspora Scholarship because it seemed like an amazing opportunity to pursue my studies while also being able to meet new people and experience new and novel parts of Hungarian culture.

The idea of studying in Hungary, specifically in Budapest really peaked my interest seeing as I grew up in a Hungarian household in Canada. My family and friends were able to pass on the culture and the language, but being able to live in Hungary to practice it every day, has made me so happy.

I wanted to continue my studies and was thinking about going to Hungary, and the Diaspora Scholarship seemed like a great option for this when I found it!

Az ösztöndíjasok számára a legnagyobb kihívást az adminisztratív teendők és a Magyarországra való költözés szervezése jelenti.

A Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram vonatkozásában a válaszadók legnehezebben az adminisztratív terhekkel való megküzdést élik meg, ez 2023-ban és 2024-ben is az 5 fokú skálán átlagosan 3,6 pontot kapott. A 2024-es adatfelvétel tanulsága szerint a válaszadók második legnagyobb kihívása a Magyarországra történő utazás és költözés megszervezése. Idén ezt átlagosan 3,4 pontra értékelték az 5-ös nehézségi skálán, míg korábban csak 2,91 pont volt a jellemző.

A két év eredményeinek összehasonlításában elmondható, hogy a kihívásokat jelentősebbnek érzékelték a 2024-ben megkérdezettek az ösztöndíjprogramra való jelentkezés, a fogadóintézménnyel való kapcsolattartás, a lakhatás megteremtése és az egyetemi közösségbe, valamint a társadalomba való beilleszkedés tekintetében is.

A kutatásban résztvevők ezt üzennék a következő években az ösztöndíjra pályázók számára:

Do not be afraid to ask silly questions when reallocating to another country, it is a big change, and asking for help from other students and scholarship holders can be a lifesaver.

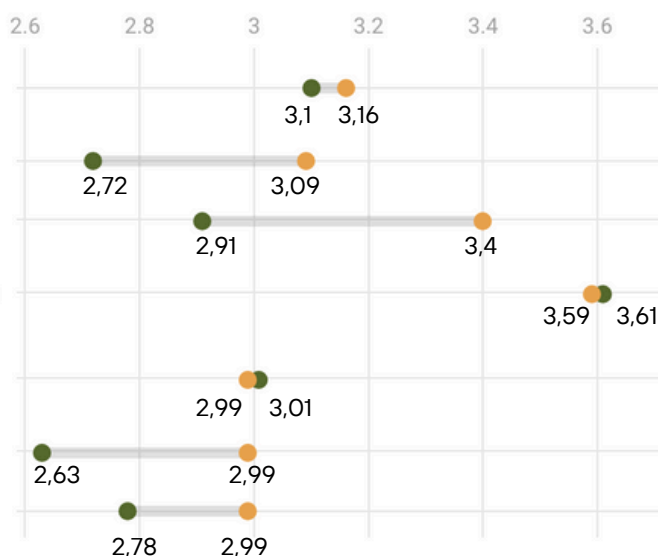
Be brave and do so changes in your life. You are not gonna be dissatisfied.

I would recommend it for anyone planning to apply as I think it is an amazing opportunity that can open up many doors in the future.

Mennyire jelentettek neked kihívást a következők? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem jellemző, az 5 a teljes mértékben jellemző!

● 2023 ● 2024

jelentkezés a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramra, dokumentumok előkészítése
kapcsolattartás a felsőoktatási fogadóintézményekkel
Magyarországra történő utazás/ költözés tervezése, szervezése
adminisztratív ügyintézés: lakcímkártya, bankkártya, sim-kártya, adókártya, taj-kártya igénylés
egyetemi adminisztráció: Neptun felület használata, beiratkozás, tárgyfelvétel, kérvények leadása
kollégiumi hely igénylése vagy albérlet keresése
beilleszkedés az egyetemi közösségbe és a magyar társadalomba

Az ösztöndíjasok bevallásuk szerint leginkább a HÖOK Diaszpóra Mentorprogramnak váltak integráns részévé és legkevésbé a lakóhelyi környezetükbe tudtak beilleszkedni.

A válaszadók 2023-ban úgy nyilatkoztak, hogy magyarországi tanulmányaik során legeredményesebben az egyetemi csoportokba és a szakos közösségekbe tudtak beilleszkedni; egy 5 fokú skálán átlagosan 3,55 pontos értékelést határoztak meg ebben az esetben. A 2024-es adatfelvétel során az egyetemi, illetve szakos csoportokba való bevonódás aránya némileg csökkent 3,38 pontra. Ebben az évben a válaszadók meggyőződése szerint a legnagyobb részben (3,54 pont) a HÖOK Diaszpóra Mentorprogramba integrálódtak.

A két év eredményeinek összevetése során látható, hogy az idei válaszadók úgy vélik, hogy ők kevésbé integráns részei az egyetemi életnek és a magyar társadalomnak, mint ahogyan azt a 2023-as válaszadók gondolták magukról.

Mennyire érzed azt, hogy integráns része, teljes értékű tagja vagy az alábbi közösségeknek? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 azt jelenti, hogy egyáltalán nem érzed magad a közösség részének, az 5 pedig, hogy úgy gondolod teljes mértékben részese vagy az adott csoportnak!

● 2023 ● 2024

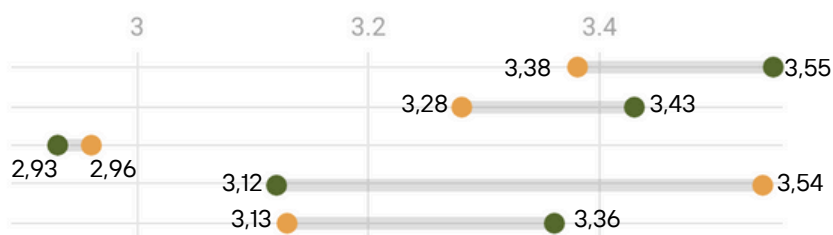
az egyetemi csoportnak/szaknak

az egyetemi életnek

a kollégiumi vagy egyéb lakóközösségnek

a HÖOK Diaszpóra Mentorprogramnak

a magyar társadalomnak

A hazai felsőoktatás, az egyetemi légkör és a különböző szolgáltatások kevésbé voltak összhangban a megkérdezettek elvárásaival 2024-ben, mint 2023-ban.

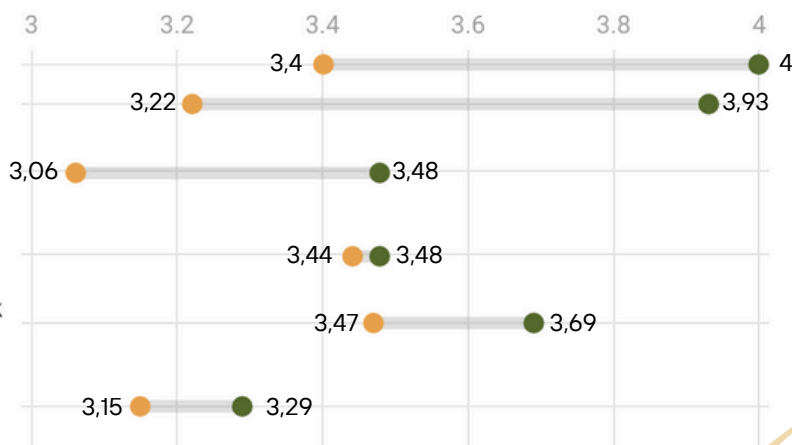
2023-ban a magyar felsőoktatás, az egyetemi légkör és a különböző hallgatói szolgáltatások összhangban voltak a válaszadók előzetes elvárásaival, akik 1-től 5-ig terjedő skálán átlagosan 4,0 pontra értékelték az oktatás minőségét; ezt követte szorosan 3,93-as átlaggal az oktatók felkészültsége és módszerei. Ehhez képest 2024-ben az oktatás minősége 3,4 ponttal és az oktatók felkészültsége és módszerei 3,22 ponttal kevésbé találkozott a válaszadók elvárásaival, mint a korábbi évben.

A kutatásban 2023-ban résztvevők leginkább az oktatás minőségével és legkevésbé a kollégiumi elhelyezéssel, valamint a tehetséggondozással voltak elégedettek. A válaszok alapján 2024-ben az elégedettség összességében csökkent valamennyi kategória esetében, a könyvtári szolgáltatást leszámítva. A legjelentősebb változások a következők: az oktatás minőségével kapcsolatos elégedettség 4,04 pontról 3,47-re, az oktatók felkészültségével és módszereivel való elégedettség 3,88 pontról 3,28 pontra, valamint a tehetséggondozás 2,91 pontról 2,35 pontra csökkent.

A magyarországi felsőoktatás, az egyetemi légkör és a különböző szolgáltatások mennyire voltak összhangban az előzetes elvárásaiddal? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem jellemző, az 5 a teljes mértékben jellemző!

● 2023 ● 2024

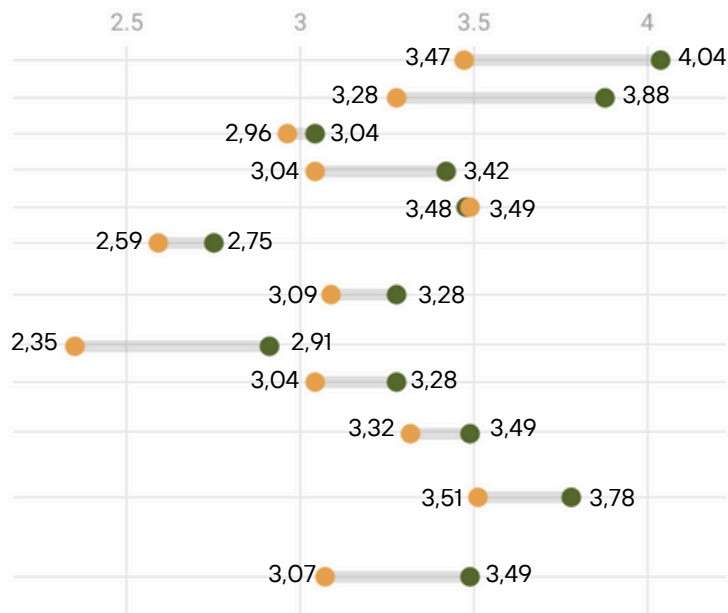
az oktatás minősége általában
 oktatók felkészültsége és módszerei
 hallgatói szolgáltatások színvonala pl.
 sportlehetőségek, nyelvoktatás,
 kollégiumok, események
 az egyetem fizikai környezete pl.
 felszereltség, fenntarthatóság
 az egyetem légköre pl. oktatók és hallgatók
 hozzáállása, nyitottsága
 hallgatói önkormányzatok,
 szakkollégiumok, egyéb önszerveződő
 körök

Mennyire vagy elégedett az alábbiakkal? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem vagy elégedett, az 5 a teljes mértékben elégedett vagy!

● 2023 ● 2024

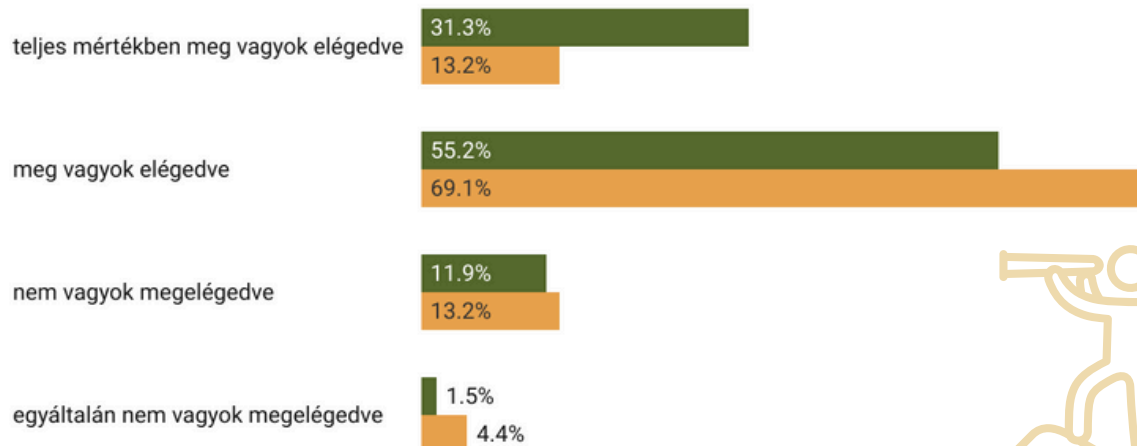
az oktatás minősége
 oktatók felkészültsége és módszerei
 egyetemi sportolási lehetőségek
 egyetemi nyelvtanulási lehetőségek
 könyvtári szolgáltatás
 kollégiumi elhelyezés
 egyetemi hallgatói támogató
 szolgáltatások, mentorálás
 tehetséggondozás
 kutatási és publikációs lehetőségek
 az egyetem fizikai környezete pl.
 felszereltség, fenntarthatóság
 az egyetem légköre pl. oktatók és hallgatók
 hozzáállása, nyitottsága
 hallgatói önkormányzatok,
 szakkollégiumok, egyéb önszerveződő
 körök

2024-ben összességében a válaszadók 69,1%-a (47 fő) elégedett a hazai oktatási és kutatási lehetőségekkel, 2023-ban a válaszadók 58%-a (37 fő) nyilatkozott így. Tavaly nagyobb arányban (31,3%, 21 fő) válaszoltak úgy a megkérdezettek, hogy teljes mértékben elégedettek a magyarországi oktatási és kutatási lehetőségekkel (idén 13,2%, 9 fő). Enyhén növekedett azoknak az aránya, akik nem elégedettek (11,9%-ról 13,2%-ra), illetve akik egyáltalán nincsenek megelégedve (1,5%-ról 4,4%-ra).

Összességében mit gondolsz a magyarországi oktatási és kutatási lehetőségekről?

■ 2023 ■ 2024

A diaszpóra ösztöndíjas hallgatók elsősorban külföldi hallgatókkal vagy más diaszpóra ösztöndíjasokkal tartanak fenn baráti kapcsolatokat.

A kutatásban mindkét adatfelvétel során igyekeztünk feltárni a vizsgált csoport kapcsolati hálóját, így megkérdeztük, mennyire jellemző, hogy a barátaik külföldi hallgatók, magyar hallgatók, illetve Diaszpóra ösztöndíjas hallgatók vagy mentorok. 5 fokú skálán mérve, az eredmények átlaga a külföldi hallgatók esetében 2023-ban 3,78, 2024-ben pedig 4,06. A többségi magyar hallgatók esetében 2023-ban 2,48, 2024-ben pedig 2,51 az érték. A diaszpóra ösztöndíjas hallgatók és mentorok esetében 2023-ban 2,82, míg 2024-ben 3,03 az átlag. Mindez arra utal, hogy az ösztöndíjasok leginkább a külföldi hallgatókat tekintik a barátjuknak és legkevésbé magyar hallgatókkal kerülnek baráti kapcsolatba, sőt ez a tendencia erőteljesebbnek mutatkozik 2024-ben, mint 2023-ban.

Milyen kapcsolati hálóval rendelkezel? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem jellemző, az 5 a teljes mértékben jellemző!

● 2023 ● 2024

a barátaim jellemzően külföldi hallgatók
a barátaim jellemzően magyar hallgatók
a barátaim jellemzően Diaszpóra
ösztöndíjas hallgatók és mentorok

Az ösztöndíjasok jelentős része még mindig Magyarországon képzei el a jövőjét.

Összességében az látható, hogy a megkérdezettek mindkét adatfelvétel során úgy nyilatkoztak, hogy leginkább Magyarországon képzelik el a jövőjüket az aktuális tanulmányaik befejeztével. 2023-ban a válaszadók 46,3%-a (31 fő) jelezte ezt, 2024-ben pedig valamivel kevesebb 39,7% (27 fő).

Idén a kutatásban résztvevők nagyobb aránya (33,8%, 23 fő) jelezte, hogy egy másik országban képzei el a jövőjét, mint tavaly (26,9%, 18 fő).

Hol képezed el a jövődet miután befejezted az aktuális tanulmányaidat Magyarországon?

■ 2023 ■ 2024

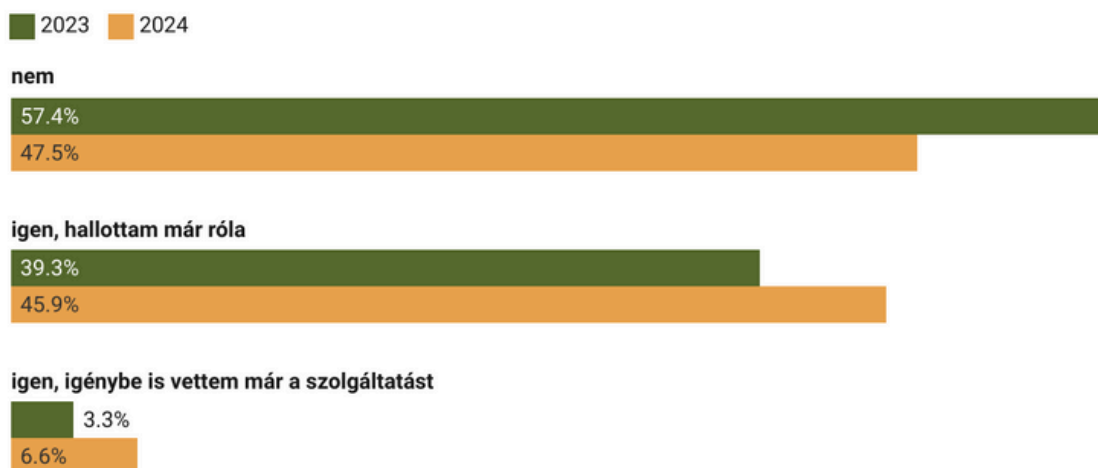
Mentális egészség modul

A mentális egészség modul összeállítása során hagyatkoztunk a Felsőoktatási Tanácsadás Egyesület (FETA) 2023-as országos hallgatói mentális egészség felmérésének kérdéseire és mérőeszközeire, annak érdekében, hogy minél átfogóbb, összehasonlításra alkalmas módon vizsgálhassuk a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram keretén belül Magyarországon tanuló hallgatók mentális egészségét.

A korábbi eredményekhez képest szélesebb körben ismertek a felsőoktatási intézmény által nyújtott mentálhigiénés szolgáltatások a hallgatók körében.

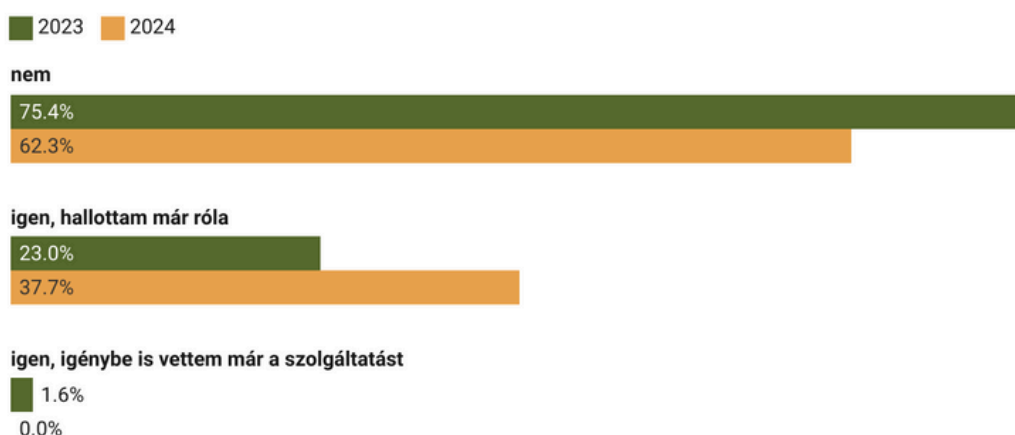
Ezúttal a megkérdezett diaszpóra ösztöndíjas hallgatók kevesebb, mint fele, 47,5% (29 fő) nyilatkozott úgy, hogy egyáltalán nem ismeri a felsőoktatási intézményében lévő diáktanácsadó és életvezetési tanácsadó szolgáltatásait. Ez az érték 10%-kal alacsonyabb a 2023-ban mért 57,4% (35 fő) aránynál. 2024-ben a válaszadók 45,9%-a (28 fő) véli ismerni a pszichológiai és mentálhigiénés szolgáltatásokat, 6,6% (4 fő) már igénybe is vette ezeket.

Ismered a felsőoktatási intézményed diáktanácsadó / életvezetési / pszichológiai / mentálhigiénés tanácsadó szolgáltatásait?

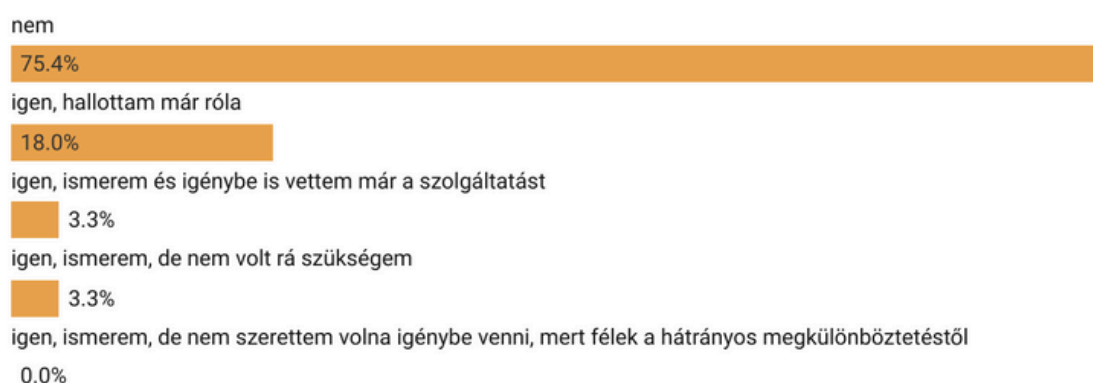
Hasonló tendencia figyelhető meg a felsőoktatási intézményekben működő karriertanácsadási, valamint karrierépítéssel kapcsolatos szolgáltatások esetében. Ugyan ezek a lehetőségek a diáktanácsadáshoz mérten kevésbé ismertek, arányát tekintve mégis több hallgató van tudatában annak, hogy ilyen lehetőségek is elérhetőek. 2024-ben 62,3% (38 fő) nyilatkozott úgy, hogy nem ismeri a szolgáltatásokat, 37,7% (23 fő) hallott már róluk, azonban a válaszadó hallgatók továbbra sem veszik igénybe a karriertanácsadási szolgáltatásokat.

Ismered a felsőoktatási intézményed karriertanácsadási, karrierépítéssel kapcsolatos szolgáltatásait?

2024-ben választ adó ösztöndíjasok esetében a felsőoktatási intézmény által nyújtott esélyegyenlőségi szolgáltatások kevésbé ismertek, 75,4% (46 fő) nyilatkozott úgy, hogy nem hallott ezekről a lehetőségekről, 18% (11 fő) hallott róluk, emellett mindössze 3,3% (2 fő) vette igénybe a támogatást, további 3,3%-nak (2 fő) nem volt rá szüksége. A válaszok alapján megkülönböztetéstől ugyanakkor nem tartanak a hallgatók.

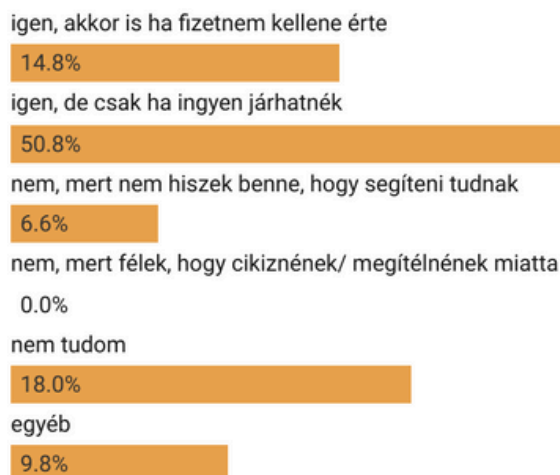
Ismered a felsőoktatási intézményed esélyegyenlőségi szolgáltatásait?

A legtöbbben lelki probléma esetén szívesen fordulnának térítésmentes pszichológiai támogatásért a saját felsőoktatási intézményükben.

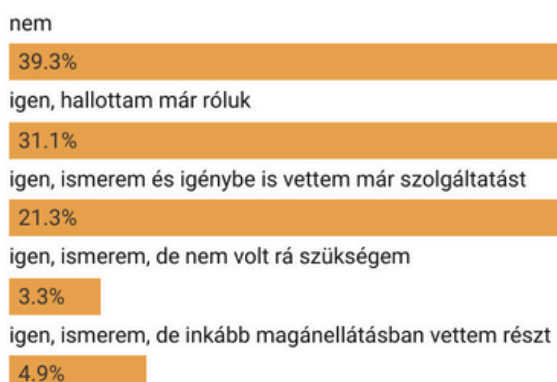
A válaszadók mintegy fele (50,8% – 31 fő) élne szükség esetén ingyenes szakemberi / pszichológusi segítséggel, további 14,8% (9 fő) akkor is igénybe venné a szolgáltatást, ha ezért fizetnie kellene. 6,6% (4 fő) nem hisz benne, hogy a szolgáltatás segíteni tudna rajta, 18% (11 fő) nem tudja biztosan mitévő lenne, míg 9,8% (6 fő) egyéb lehetőséget jelölt meg. A megítélés miatt nem félnek a megkérdezett hallgatók.

Ha lelki problémád lenne, szívesen fordulnál vele szakemberhez / pszichológushoz a felsőoktatási intézményedben?

Az egyetemen kívül elérhető térítésmentes egészségügyi szolgáltatások tekintetében, 39,3% (24 fő) nem ismeri ezeket, 31,1% (19 fő) hallott már róluk, 21,3% (13 fő) ismeri és igénybe is vett már ilyen segítséget, 3,3% (2 fő) ismeri a szolgáltatást, de nem volt rá szüksége, 4,9% (3 fő) inkább magánellátást választott.

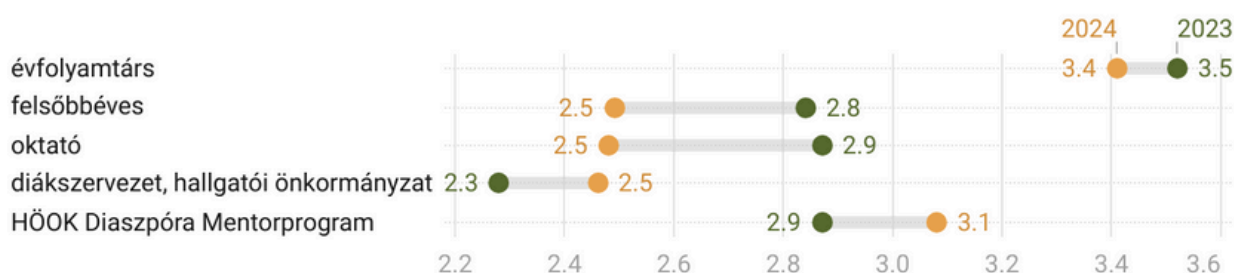
Ismered az egyetemen kívül elérhető térítésmentes egészségügyi szolgáltatásokat?

A válaszadók nehéz élethelyzetben továbbra is nagyban számítanak évfolyamtársaikra, ugyanakkor a diákszervezetek, hallgatói önkormányzatok, valamint a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram segítségére is egyre jelentősebb mértékben támaszkodnak.

Felmértük, hogy saját megítélésük alapján kikre számítanak leginkább az ösztöndíjasok nehéz élethelyzetben. A 2023-as átlageredményekhez hasonlóan, az ösztöndíjasok 2024-ben is az évfolyamtársakra (ötfokú skálán 3,41 átlag) támaszkodnak leginkább, ugyanakkor a diákszervezetek, hallgatói önkormányzatok (2,46 átlag), valamint a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram (3,08 átlag) jelentősége is növekedett.

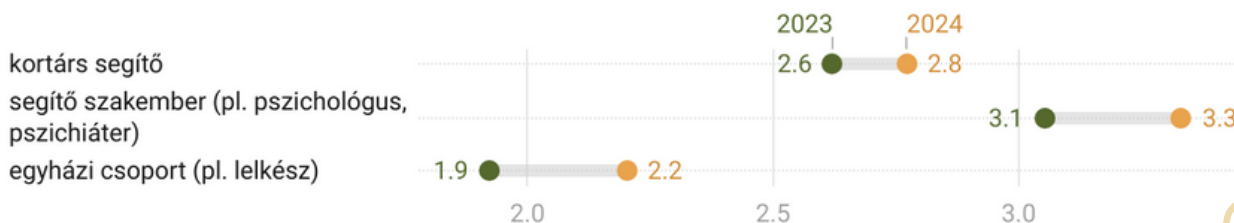
Nehéz élethelyzetben mennyire számíthatsz a felsőoktatási tanulmányokhoz kapcsolódó társas kapcsolatokra? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem, az 5 a teljes mértékben jellemző!

Az ösztöndíjasok nehéz élethelyzetben a korábbiaknál nagyobb mértékben számítanak az elérhető professzionális segítők támogatására.

A 2023-as átlageredményekhez viszonyítva minden tekintetben nőtt a professzionális segítők jelentősége. Leginkább a segítő szakemberek (pl. pszichológus, pszichiáter) támogatására számítanak a hallgatók (3,33 átlag), emellett a kortárs segítők (2,77 átlag), valamint az egyházi csoport (pl. lelkész) (2,2 átlag) szerepe is nőtt.

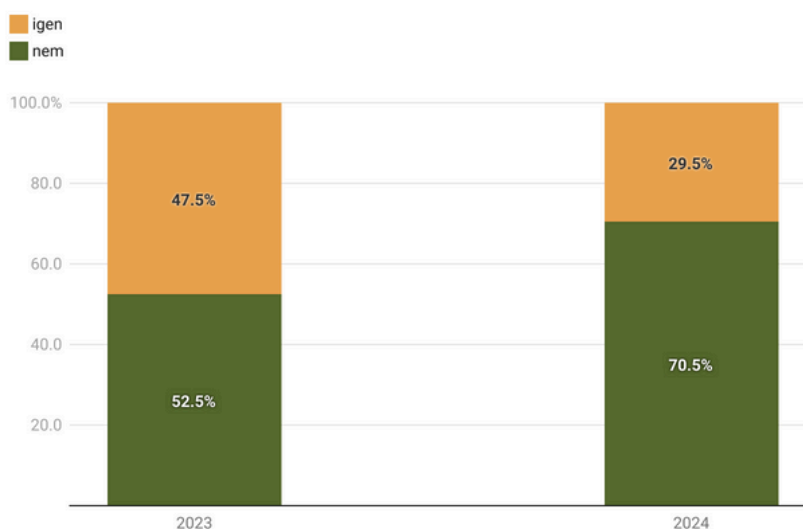
Nehéz élethelyzetben mennyire számíthatsz a professzionális segítőkre? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem, az 5 a teljes mértékben jellemző!

A friss eredmények alapján a rendelkezésre álló pénzösszeg egyre kevesebbeknek elég ahhoz, hogy stabil körülményeket biztosítsanak az egyetemi tanulmányaikhoz.

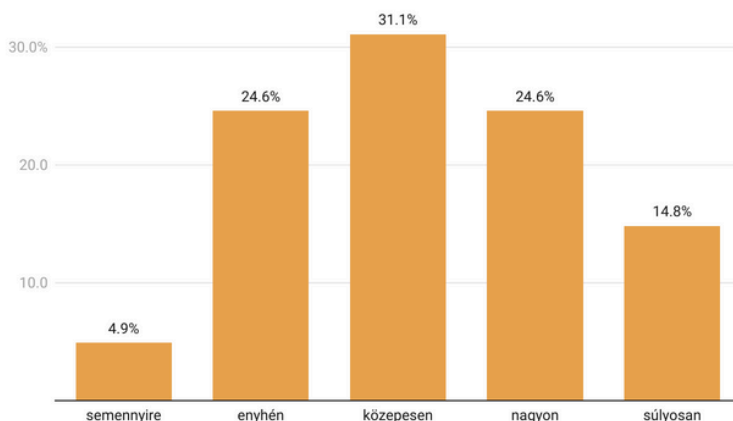
A 2023-as kutatás során a válaszadók több, mint fele (52,5%) nyilatkozott úgy, hogy a rendelkezésére álló pénzösszeg nem elegendő ahhoz, hogy stabil körülményeket biztosítson az egyetemi tanulmányaikhoz. A 2024-es eredmények szerint a pénzügyi stabilitás megítélése tovább romlott, ezúttal 70,5% (43 fő) osztozik ezen a véleményen, mindössze 29,5% (18 fő) tartja elegendőnek a rendelkezésére álló pénzösszeget.

Összességében véve a rendelkezésedre álló pénzösszeg elegendő ahhoz, hogy az egyetemi tanulmányaidhoz stabil körülményeket biztosítson?

Ennek tükrében a válaszadók jelentős hányada, mintegy 95,1% (58 fő) stresszel valamilyen mértékben az aktuális anyagi helyzete kapcsán, legtöbbször közepes mértékben (31,1% – 19 fő) élék meg ezt, 14,8% (9 fő) ugyanakkor súlyos stresszt tapasztal az anyagiak okán.

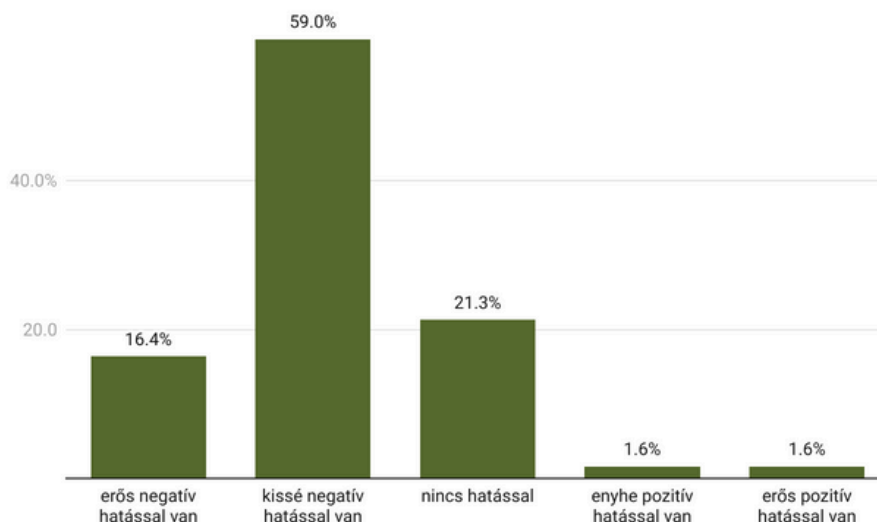
Mennyire stresszelsz az anyagi helyzeted miatt?

A válaszadók közel fele gondolja úgy, hogy a lelkiállapotukat negatívan befolyásolja az aktuális gazdasági helyzet, a klímaváltozás és a háborús katonai konfliktusok.

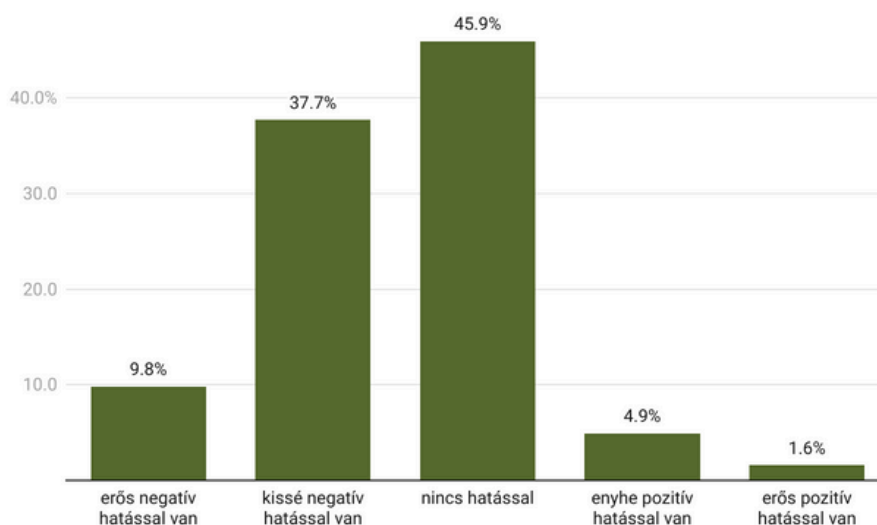
Az aktuális gazdasági helyzet tekintetében a megkérdezettek 59,0%-a (36 fő) érzi úgy, hogy kissé negatív hatással van rá mindez, 21,3% (13 fő) szerint nincs rá hatással a helyzet, 16,4% (10 fő) erős negatív hatást tapasztal. Az enyhe vagy erős pozitív hatás mértéke mindkét esetben 1,6% (1+1 fő), elhanyagolható.

Mit gondolsz, a jelenlegi lelkiállapotodat hogyan befolyásolja az aktuális gazdasági helyzet?

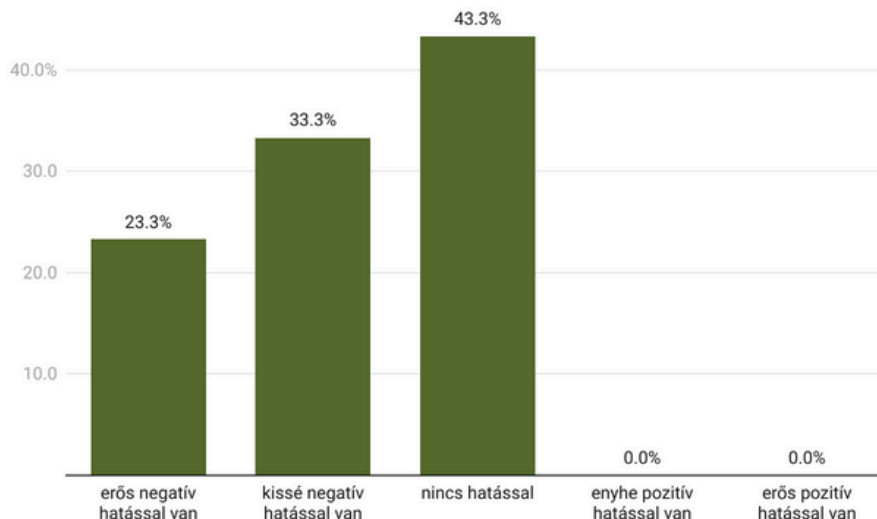
A megkérdezettek 45,9%-a (28 fő) érzi úgy, hogy nincs hatással rá a klímaváltozás, 37,7% (23 fő) kissé negatív hatást tapasztal, 9,8% (6 fő) erős negatív hatást él meg. Az enyhe pozitív hatás 4,9% (3 fő), míg az erős pozitív hatás 1,6% (1 fő) esetében jelentkezik.

Mit gondolsz, a jelenlegi lelkiállapotodat hogyan befolyásolja a klímaváltozás?

Az aktuális háborús katonai konfliktusok kapcsán a válaszadók 43,3%-a (26 fő) úgy látja, hogy nincs hatással rá a kialakult helyzet, 33,3% (20 fő) kissé negatív hatást él meg, 23,3% (14 fő) erős negatív hatást tapasztal. Pozitív hatás ebben az esetben nem jelentkezik.

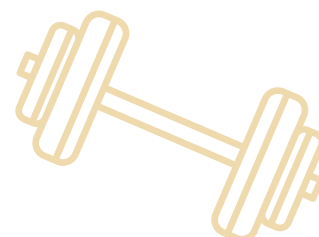
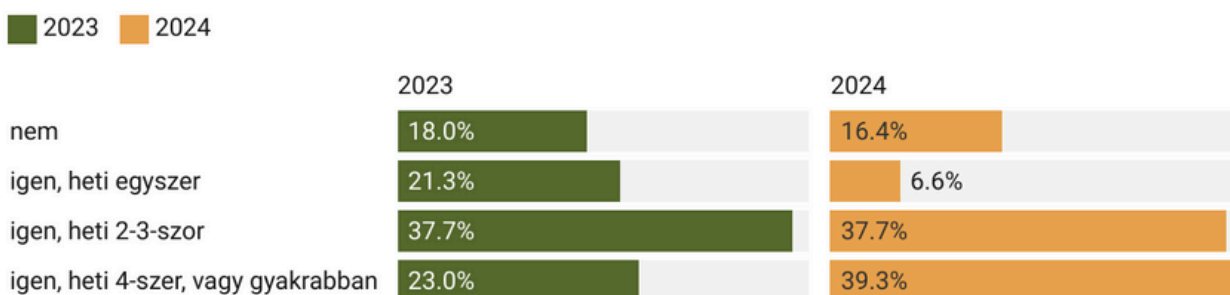
Mit gondolsz, a jelenlegi lelkiállapotodat hogyan befolyásolják az aktuális háborús katonai konfliktusok?

A hallgatók jelentős többsége továbbra is rendszeresen végez testmozgást, legalább heti egyszer. Nőtt az intenzív testmozgás aránya is heti viszonylatban.

A 2023-as átlageredményekhez viszonyítva idén többen sportolnak heti 4-szer, vagy gyakrabban, mintegy 39,3% (24 fő) mozog nagy intenzitással a saját bevallása szerint. Ezzel párhuzamosan csökkent a nem sportolók (16,4% – 10 fő) és a heti egyszer sportolók (6,6% – 4 fő) aránya. A heti 2-3-szor sportolók aránya a korábbiakhoz képest változatlan, 37,7% (23 fő).

Végzel rendszeresen valamilyen testmozgást? (minimum 30 percen keresztül)

Az összesített értékek alapján a válaszadók csoportja enyhe depressziós, illetve szorongásos állapotot tükröz.

A PHQ-9 teszt az egyének depressziós tüneteinek súlyosságát méri egy 0-27-es skálán, ahol a magasabb pontszámok súlyosabb tüneteket jeleznek. 60 kitöltő értékelése alapján, az átlagos összpontszám 5,68, a kapcsolódó szórás 6,39. Ez az érték enyhe depressziós tünetekre utal, tekintetbe véve a PHQ-9 pontszámok szerinti besorolását.

A GAD-7 teszt a generalizált szorongás mértékét méri, egy 0-21-es skálán, ahol a magasabb pontszámok súlyosabb szorongást jeleznek. A felmérésben résztvevő 60 fő átlagosan 5,63 pontot ért el, 6,21-es szórás mellett. Ez az átlag enyhe szorongási tünetekre utal, hivatkozva a GAD-7 skála útmutatójára.

Az adatok azt mutatják, hogy a kitöltők többsége enyhe depressziós és szorongásos tüneteket tapasztal, azonban a szórás viszonylag magas, ami arra utal, hogy a válaszadók között van olyan, aki nem tapasztal komoly lelki nehézségeket, és van, aki magasabb értékeket produkál, ami súlyos hangulati nehézségeket, illetve szorongást jelezhet.

Teszteredmények

Teszteredmények	Kitöltők száma	Átlag	Szórás
PHQ-9 teljes pontszám	60	5.68	6.40
DAS-7 teljes pontszám	60	5.63	6.21

Készségfejlesztési modul

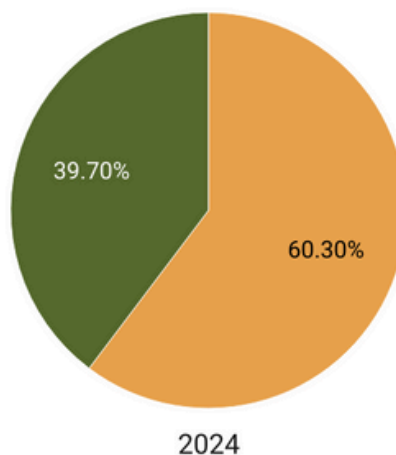
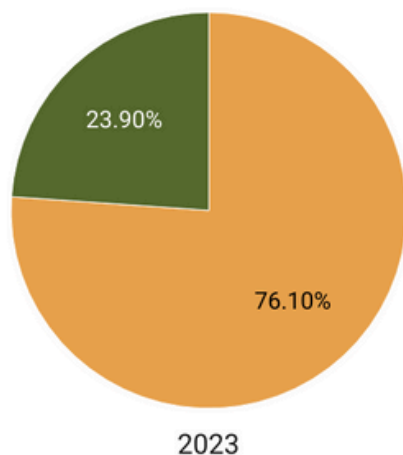
A készségfejlesztési modul felvételére azzal a céllal került sor, hogy a kutatás eredményei nyomán további szolgáltatások kerülhessenek a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram, illetve a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogram támogatásával foglalkozó további aktorok szolgáltatási portfóliójába.

Az ösztöndíjas hallgatók nagyobb része végez munkát a felsőfokú tanulmányai mellett, mint 2023-ban.

2023-ban a kutatásban részt vevő hallgatók mindössze 23,9%-a (16 fő) dolgozott felsőoktatási tanulmányai mellett. A 2024-es adatfelvételben résztvevőknek jelentősebb, 39,7%-a (23 fő) jelezte, hogy tanulmányai mellett munkát is végez.

A felsőfokú tanulmányaid mellett végzel-e jelenleg valamilyen munkát?

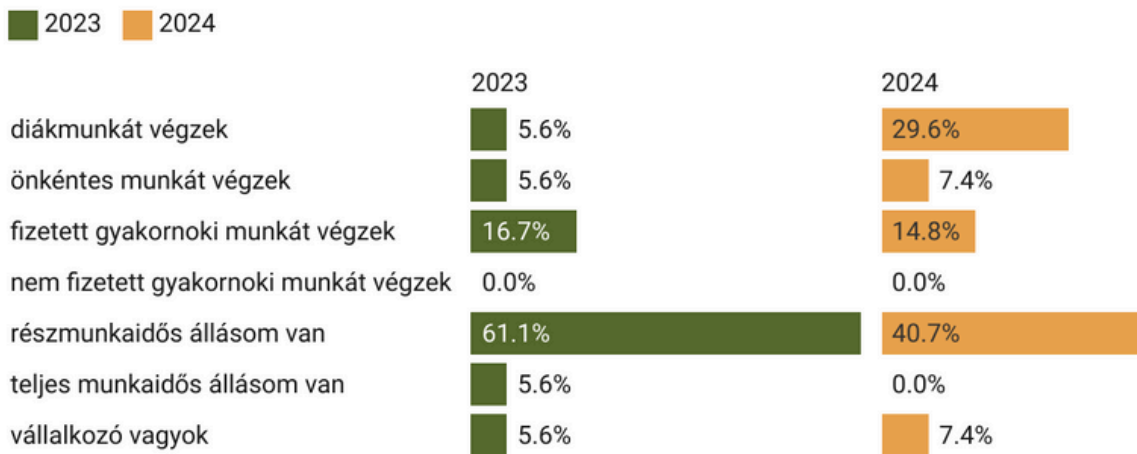
nem
igen

Azok közül, akik 2023-ban dolgoztak 61,1% (11 fő) részmunkaidős állással rendelkezett, a részmunkaidős állással rendelkezők aránya 2024-ben 40,7% (11 fő). 2023-hoz képest növekedés figyelhető meg a diákmunkát vállaló hallgatók tekintetében, arányuk 5,6%-ról (1 fő) 29,6%-ra (8 fő) nőtt.

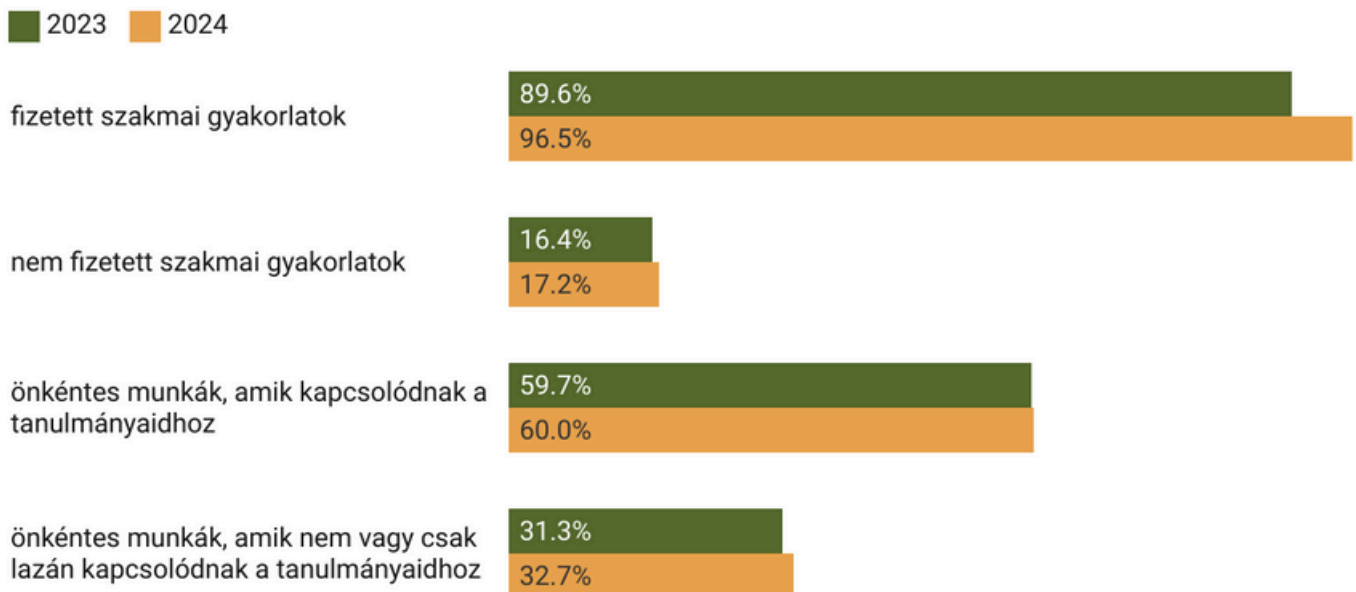

Amennyiben végzel valamilyen munkát a tanulmányaid mellett, melyik állítás igaz rád az alábbiak közül?

2024-ben a válaszadók jelentősebb részét érdeklik a tanulmányok mellett végezhető különböző munkalehetőségek. Míg 2023-ban 89,6%-uk (60 fő) érdeklődött a fizetett szakmai gyakorlatok iránt addig 2024-ben 96,5%-ukat foglalkoztatják ezek a lehetőségek.

Az alábbiak közül mely lehetőségek érdekelnének téged?

Az aktuális tanulmányaik befejeztével idén többen terveznek mesterképzési szakon továbbtanulni, mint 2023-ban.

A válaszadók közül 2023-ban 28,4% (19 fő) nem tervezett továbbtanulni az aktuális tanulmányai befejeztével, ez az arány 2024-ben magasabb, 37,9% (22 fő).

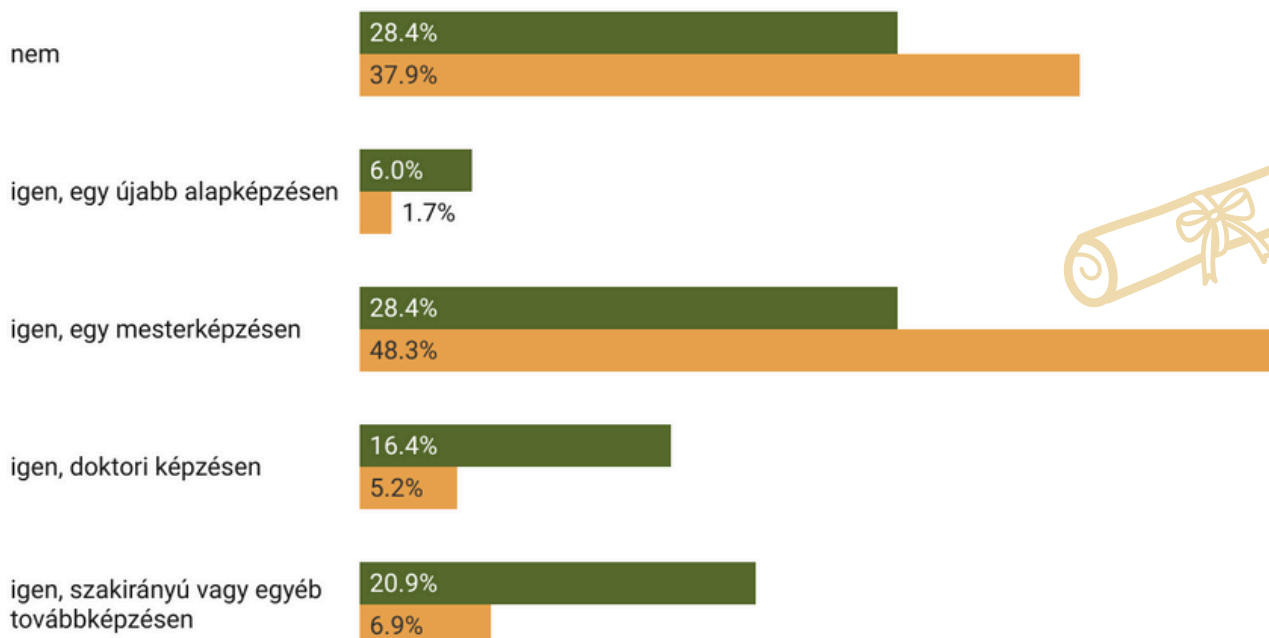
A megkérdezettek közül 2023-ban 6% (4 fő) újabb alapképzésen szeretett volna továbbtanulni, az ő arányuk idén mindösszesen 1,7% (1 fő).

Jelentősebb növekedés látható a tervezett mesterképzések tekintetében, 2023-ban 28,4% (19 fő) jelezte, hogy mesterképzésben szeretne részt venni, 2024-ben ez 48,3%-ra (28 fő) növekedett.

Ezzel arányosan csökkent a doktori tanulmányokat és szakirányú vagy egyéb továbbképzést tervezők aránya.

Az aktuális tanulmányaid befejeztével szeretnél-e továbbtanulni?

■ 2023 ■ 2024

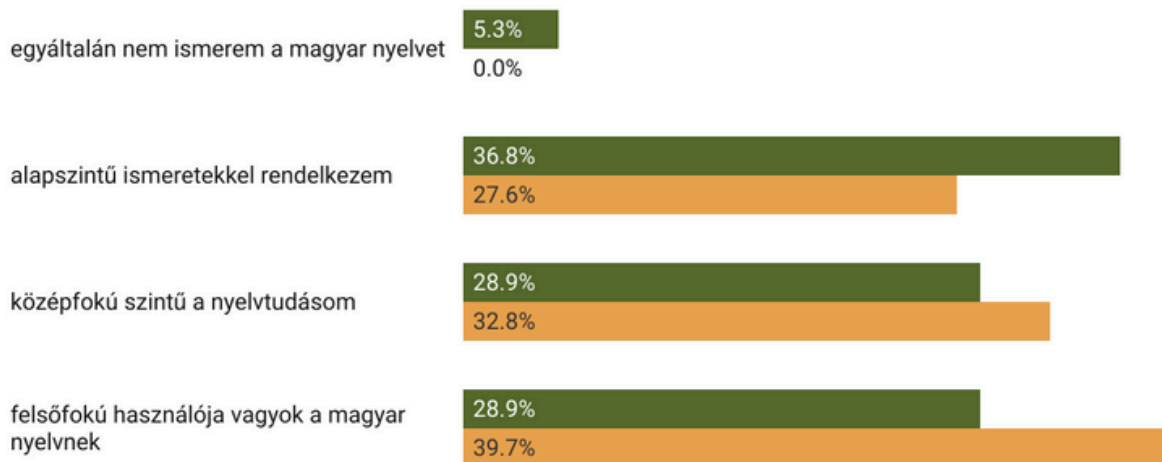

A legtöbb ösztöndíjas hallgató saját bevallása szerint felsőfokú használója a magyar nyelvnek.

2023-ban a válaszadók bevallása alapján 36,8% (14 fő) alaptudással rendelkezett, 28,9% (11 fő) középfokú, míg 28,9% (11 fő) haladó szintű tudással bírt. 2024-ben a kutatásban résztvevők jelentős része, 39,7% (23 fő) felsőfokú használója a magyar nyelvnek, további 32,8% (19 fő) nyelvtudása középfokú, végül pedig 27,6% (16 fő) alapszintű nyelvismerettel rendelkezik. 2024-ben egyetlen válaszadó sem válaszolta azt, hogy egyáltalán nem ismeri a magyar nyelvet.

Általánosan hogyan ítéled meg a magyar nyelvtudásod szintjét?

■ 2023 ■ 2024

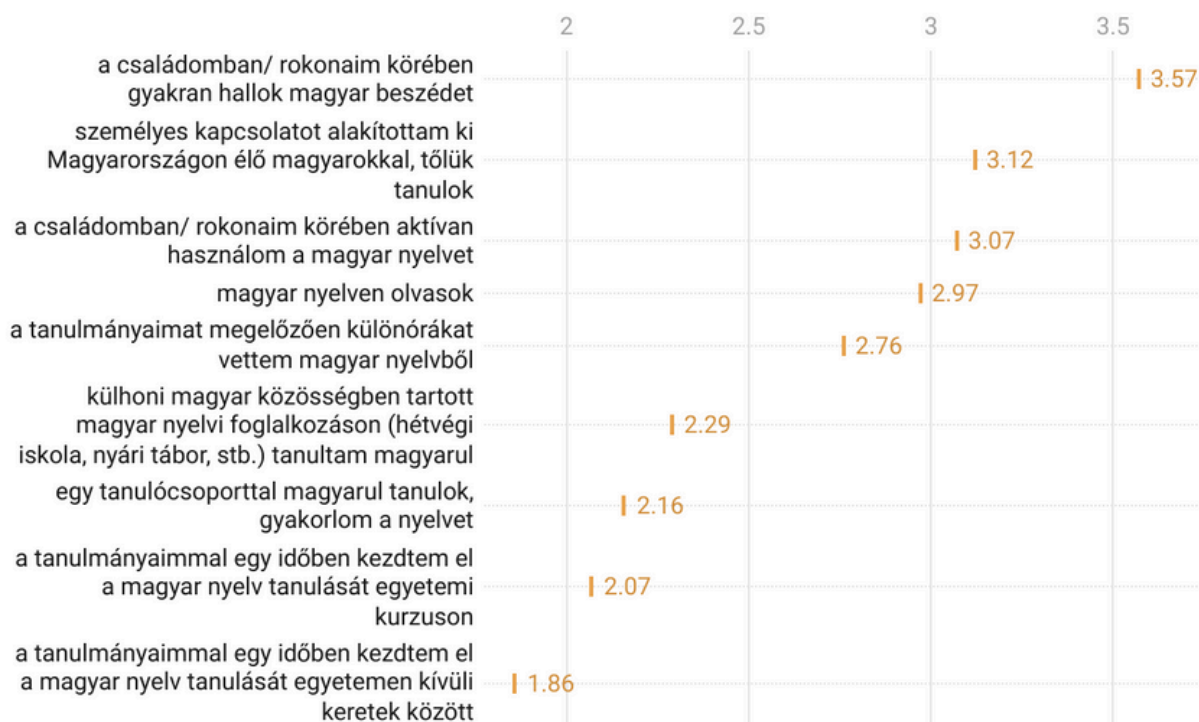
Amikor 2023-ban arra kértük a kutatásban résztvevőket, hogy egy 1-től 5-ig terjedő skálán jelöljék, hogy honnan származik a magyar nyelvtudásuk, a válaszok módusza alapján a legjellemzőbb, hogy az ösztöndíjasok a tanulmányaikat megelőzően tanulócsoporthal gyakoroltak, magyar nyelven olvastak, illetve különórákat vettek.

A 2024-es kutatás alapján a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán a legjellemzőbbnek azt jelölték, hogy a családjuk, rokonaik körében hallott magyar beszédből származnak a nyelvi ismereteik (3,57 pont).

Ezt követi 3,12 ponttal a Magyarországon élő személyekkel fenntartott kapcsolat és 3,07 ponttal a családi és rokoni körben gyakorolt aktív nyelvhasználat.

**Amennyiben vannak magyar nyelvi ismereteid, azok jellemzően honnan származnak?
Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem jellemző, az 5 a teljes mértékben jellemző!**

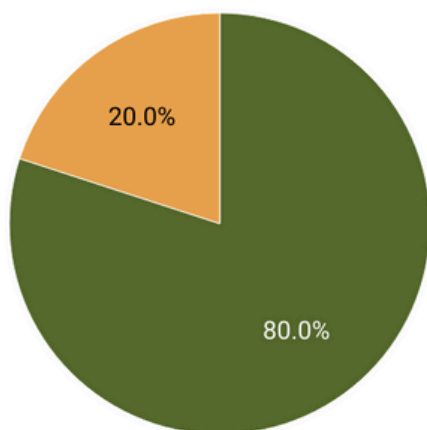

Jelentősen csökkent azoknak az ösztöndíjas hallgatóknak az aránya, akik résztvesznek az egyetemek által szervezett magyar nyelvi kurzusokon.

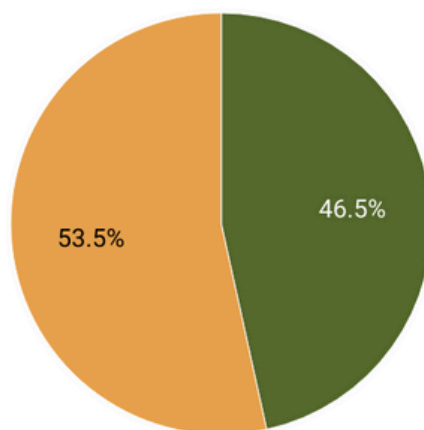
2023-ban a válaszadók 80%-a (28 fő) vett részt olyan egyetemi nyelvi kurzuson, amelyet a felsőoktatási intézmény szervezett. Az arányuk 2024-ben majdnem a felére, 46,5%-ra csökkent.

Jelenleg részt veszel-e a felsőoktatási intézményed által szervezett magyar nyelvi vagy magyarságismereti (a magyar kultúrával kapcsolatos) kurzuson, egyetemi órán?

igen
nem

2023

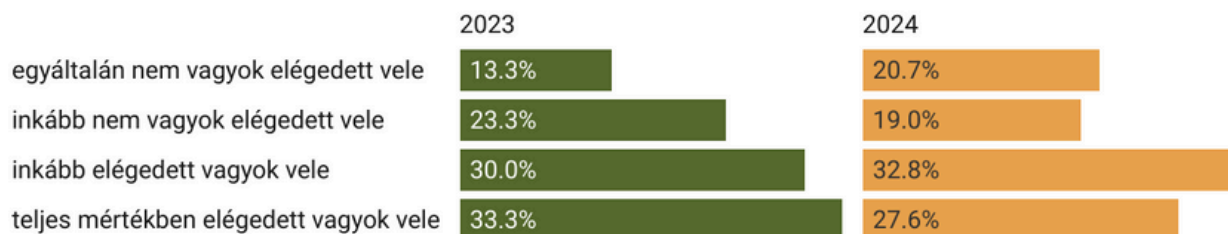
2024

Idén az egyetemeken által kínált kurzusokon résztvevők 32,8%-a (19 fő) inkább elégedett, 27,6%-a (16 fő) pedig teljes mértékben elégedett az intézményi keretek között rendelkezésre álló nyelvi kurzusokkal. A két adatfelvétel eredményeit összehasonlítva, 2024-ben a legjellemzőbb értékelés az inkább elégedett, a korábbi teljes mértékben elégedett helyett, nőtt továbbá azok aránya, akik egyáltalán nincsenek megelégedve ezzel a szolgáltatással.

Hogyan értékeled az intézményi nyelvi képzést?

■ 2023 ■ 2024

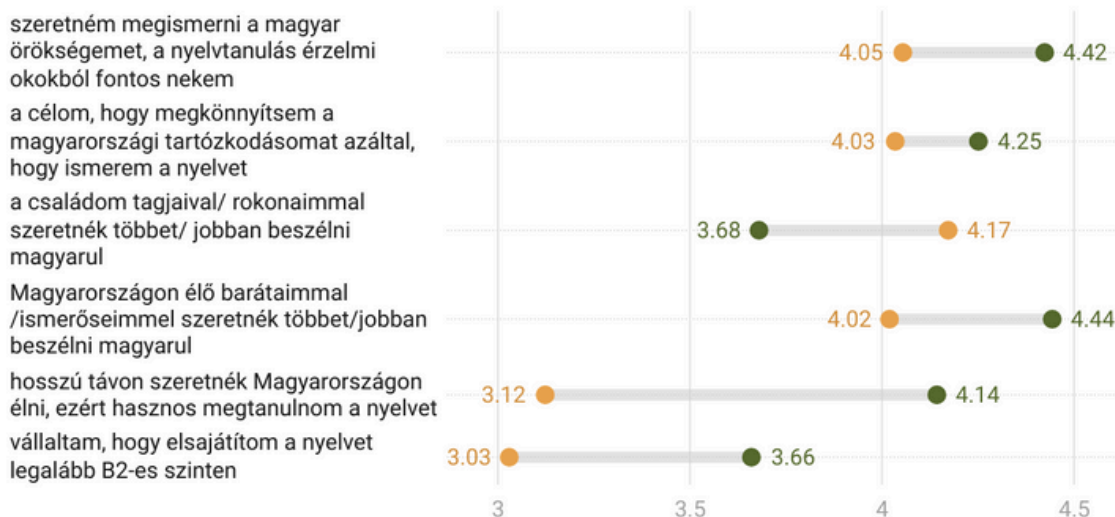

Az ösztöndíjasokat jellemzően belső motiváció ösztönzi arra, hogy elsajátítsák a magyar nyelvet.

Ötfokú skálán értékelve a válaszadók számára a legfontosabb motivációs szempont 2023-ban az volt, hogy a Magyarországon élő barátaikkal, ismerőseikkel jobban beszélhessenek magyarul (átlag 4,44). 2024-ben a legjellemzőbb motiváció 4,17 ponttal, hogy a családtagokkal, rokonokkal többet vagy jobban beszélhessenek magyarul.

Amennyiben van motivációd, jellemzően mi sarkall a magyar nyelv megismerésére, megtanulására? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem jellemző, az 5 a teljes mértékben jellemző!

■ 2023 ■ 2024

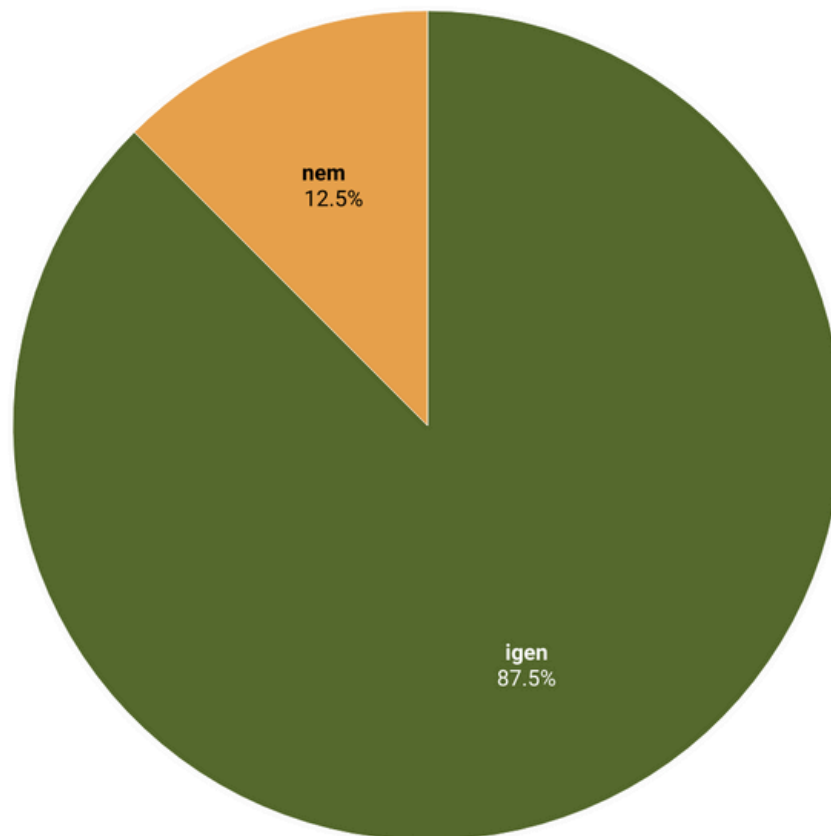

Szolgáltatási modul

2024-ben a kutatásban résztvevők 87,5%-a (49 fő) mentoráltként vesz részt a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramban, míg 12,5% (7 fő) nem része a programnak.

Tagja vagy a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramnak?

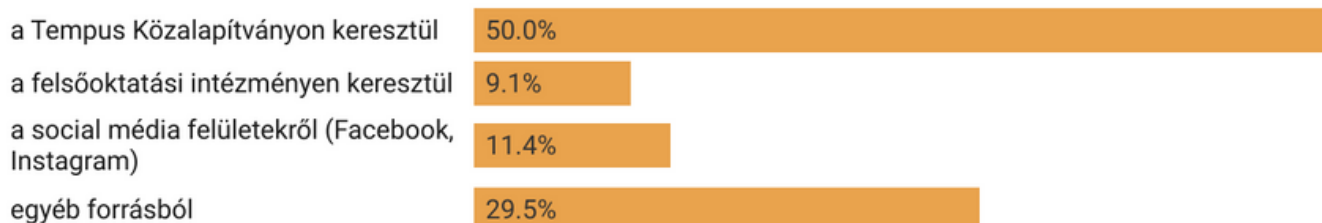
■ igen ■ nem

I love the idea of getting to know more about Hungary and to spend time with students who are in the similar situation as me.

A megkérdezettek fele (50%, 22 fő) a Tempus Közalapítványon keresztül szerzett tudomást a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramról. A kutatás eredményei arról is tanúskodnak, hogy a felsőoktatási intézmények promóciós tevékenysége és a social média felületek eredményessége nagyon alacsony.

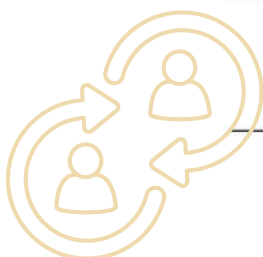
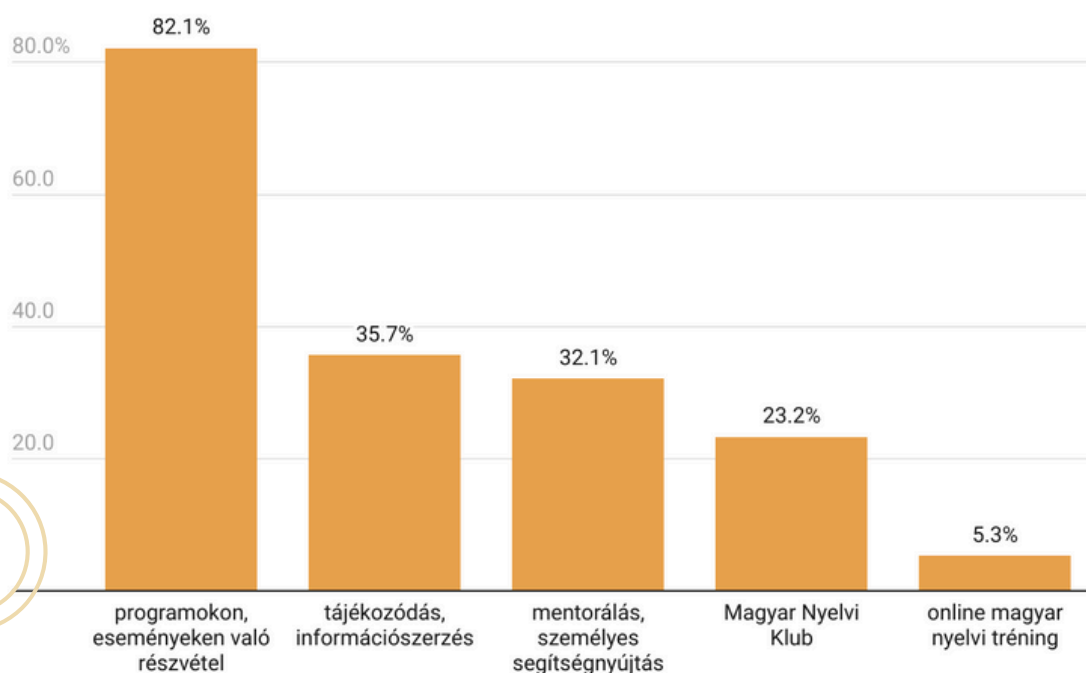
Hol hallottál a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramról?

A HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram legismertebb szolgáltatása a programok lebonyolítása.

A válaszadók 82,1%-a (46 fő) vett részt a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram által szervezett eseményeken, ezzel ez bizonyult a legismertebb szolgáltatásnak. A válaszadók további 35,7%-a (20 fő) használta a DMP-t tájékozódásra és információszerezésre, további 32,1% (18 fő) pedig támaszkodott a mentorok segítségére. A Magyar Nyelvi Klub és az online formában elérhető magyar nyelvi tréning márkaismertsége még kevésbé elterjedt.

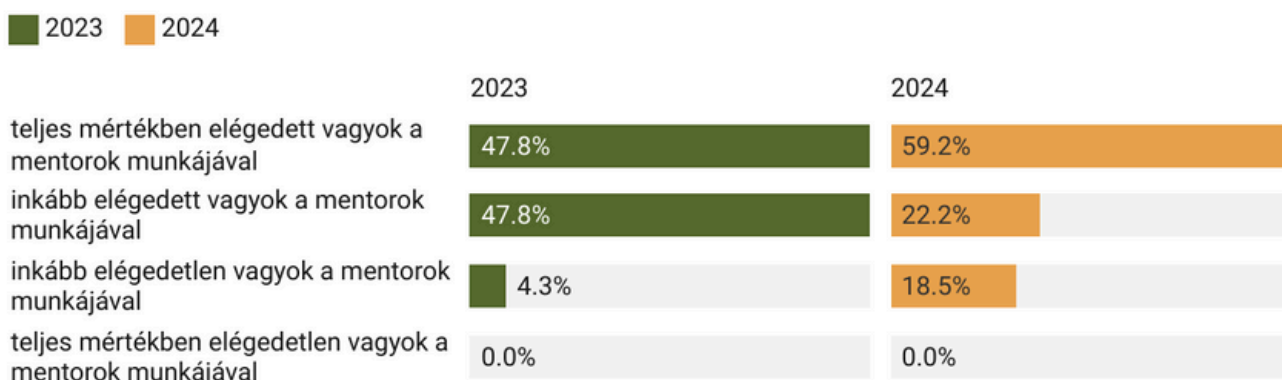
A HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram mely szolgáltatásait vetted igénybe? Többet is megjelölhetsz!

A mentoráltak jellemzően elégedettek a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram nyújtotta személyes támogatással.

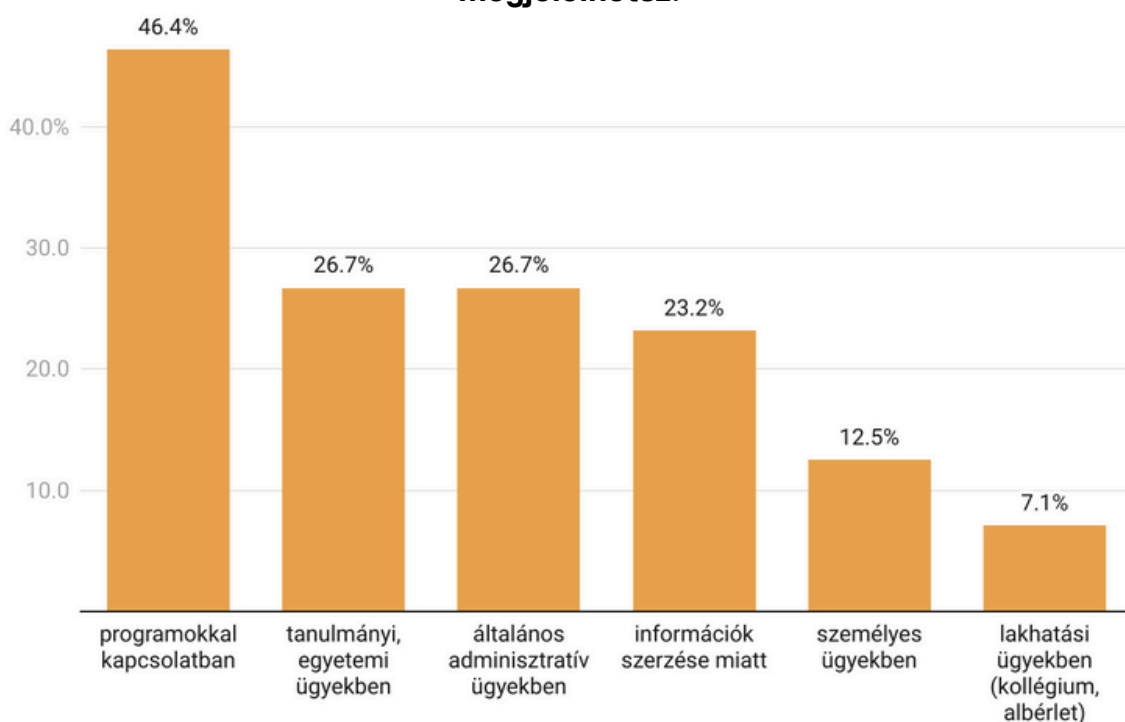
Azok közül, akik 2023-ban igénybe vették a személyes segítségnyújtást, mentorálást (N=23 fő) 47,8% (11 fő) inkább elégedett, vagy teljes mértékben elégedett volt és csupán 4,3% (1 fő) számolt be arról, hogy inkább elégedetlen. Az idei évben az érintettek (N=27) 59,2%-a (16) fő teljes mértékben elégedett a mentorok munkájával, 22,2% (6 fő) inkább elégedett és a tavalyihoz képest magasabb arányuk, 18,5% (5 fő) fejezte ki elégedetlenségét.

Amennyiben igénybe vették a mentorálást, személyes segítségnyújtást, alapvetően milyen tapasztalataid vannak?

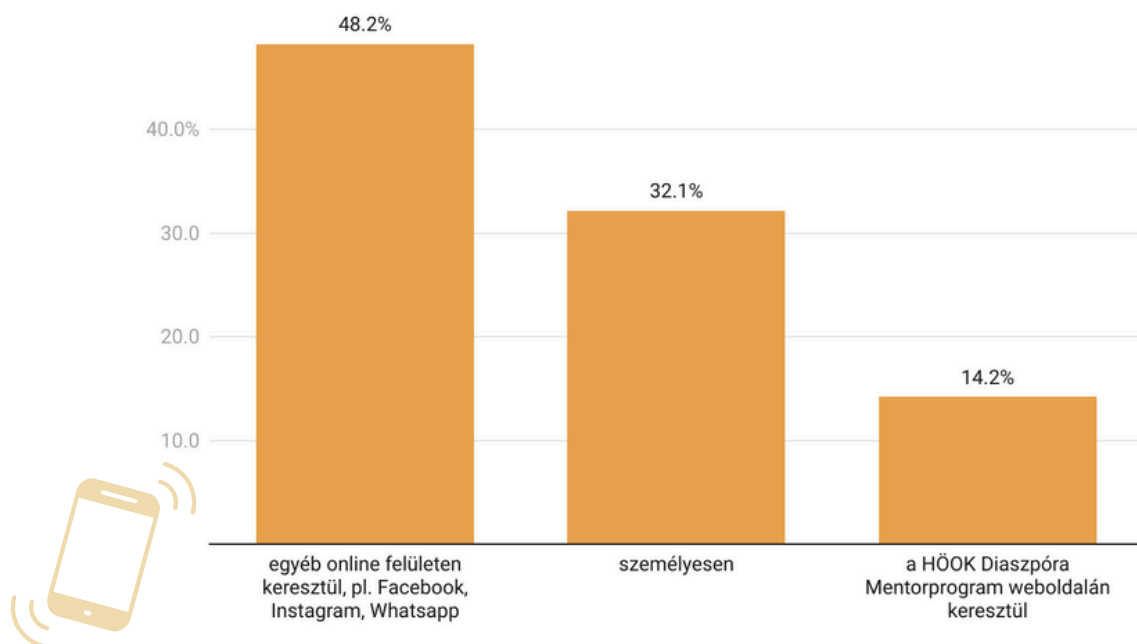
A mentorokat a válaszadók jellemzően (46,4%, 26 fő) a programokkal kapcsolatos ügyekben keresték, de sokan (26,7%, 15 fő) támaszkodtak rájuk tanulmányi, egyetemi, illetve általános adminisztratív ügyekben is. Kevesebb arányuk (23,2%, 13 fő) kereste a mentorokat információk miatt, személyes ügyben (12,5%, 7 fő) vagy lakhatási kérdések kapcsán (7,1%, 4 fő).

Milyen ügyekben kerested fel a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram mentorait? Többet is megjelölhetsz!

A mentoráltak elsősorban alternatív online felületeken keresztül, pl. Whatsapp, Facebook, Instagram keresték a mentoraikat (48,2%, 27 fő), a második legnépszerűbb kapcsolatfelvételi forma a személyes találkozás (32,1%, 18 fő), míg a legkevésbé preferált és gyakorolt kapcsolódási felület a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram hivatalos weboldalának chat funkciója (14,2%, 8 fő).

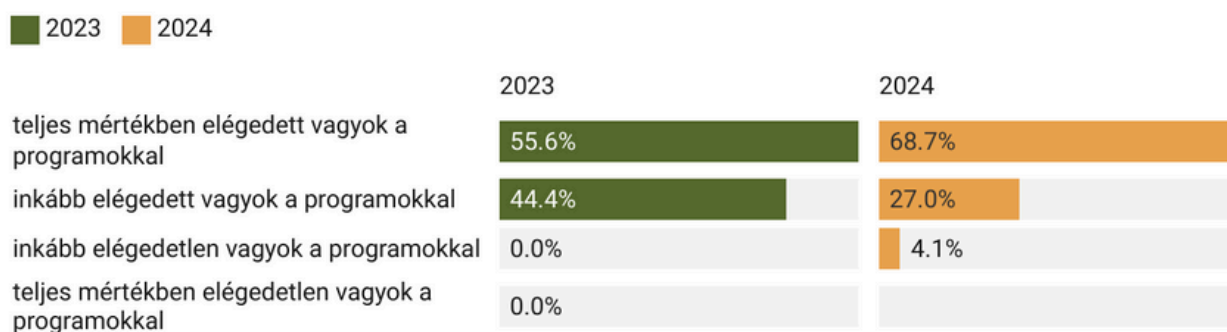
Milyen formában léptél kapcsolatba a mentorokkal? Többet is megjelölhetsz!

A mentoráltak jellemzően elégedettek a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram biztosította programokkal.

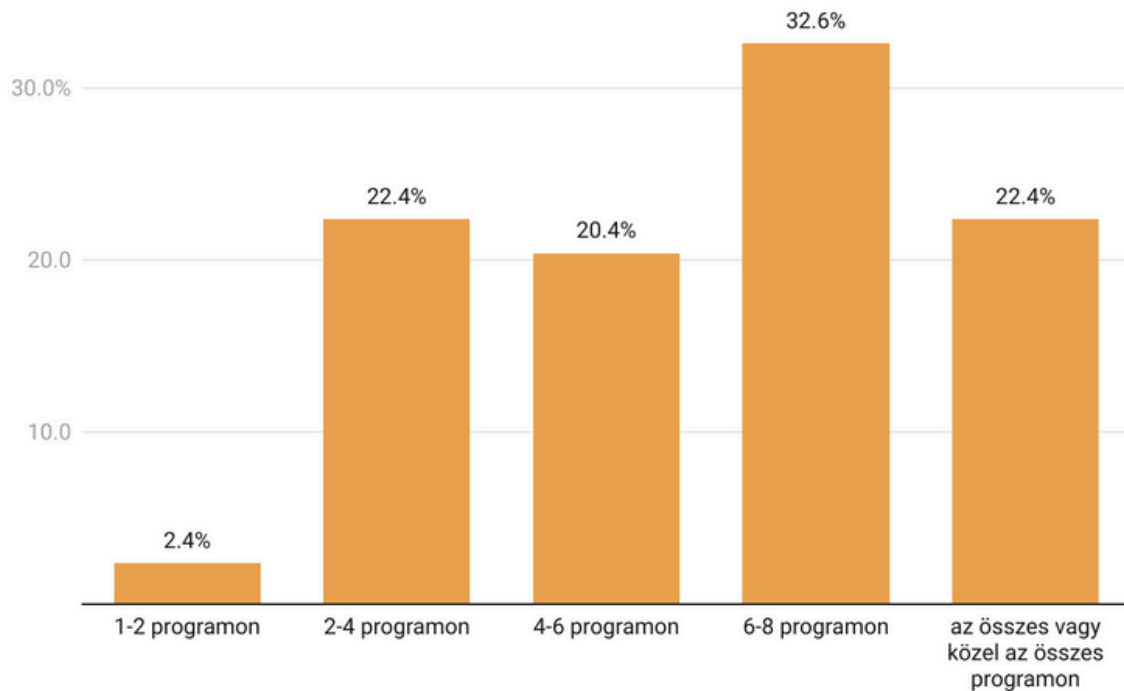
Azok a válaszadók, akik 2023-ban részt vettek a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram eseményein (N=45) nagyrészt elégedettek voltak ezekkel. 55,6%-uk (25 fő) úgy nyilatkozott, hogy teljes mértékben elégedett a programokkal, 44,4% (20 fő) pedig inkább elégedett volt. 2024-ben (N=48) a teljes mértékben elégedettek aránya 68,7%-ra növekedett (33 fő), ezzel együtt az inkább elégedettek aránya 27,1%-ra csökkent (13 fő). Az idei évben 2 fő (4,1%) nyilatkozott úgy, hogy inkább elégedetlen a programokkal.

Amennyiben részt vettél a programjainkon, alapvetően milyen tapasztalataid vannak?

A válaszadók (N=49) jelentősebb része (32,6%, 16 fő) a 2023/2024-es tanévben 6-8 programon vett részt.

A HÖOK Diaszpóra Mentorprogram hány programján vettél részt összesen az aktuális 2023/2024-es tanévben?

“ I believe that one point to improve would be communication, in the sense of informing programs earlier. ”

“ I absolutely love the programs! They are very well put together and while they are almost all memorable, I will never forget the weekend trips that we take. I have made close friends and discovered so many new places thanks to these programs. Thank you! ”

A legnagyobb igény a kulturális és szórakoztató programok iránt mutatkozik.

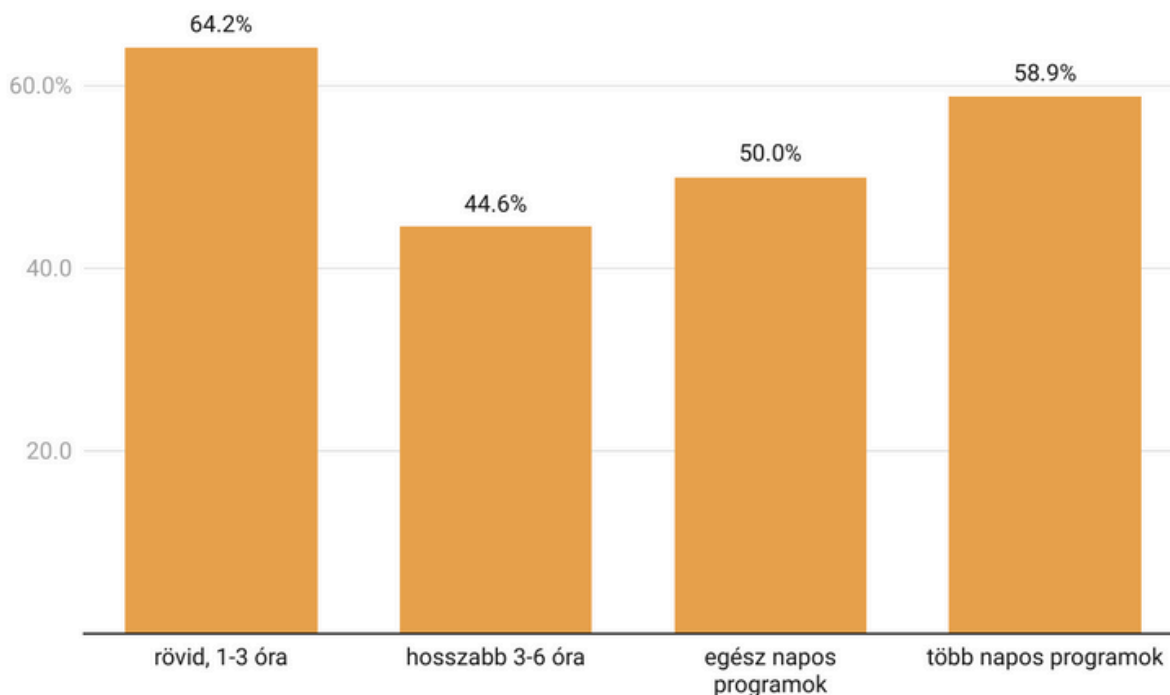
A válaszadók 82,1%-a (46 fő) egyetért abban, hogy a HÖOK Diaszpóra Mentorprogram keretében kulturális programokat, múzeum- és színházlátogatásokat, illetve koncerteket kellene szervezni. 58,9% (33 fő) voksolt továbbá a szórakoztató rendezvényekre és további 55,3% (31 fő) a városismereti és történelmi sétákra. Ezen túl a válaszadók legalább fele szabadidős- és sportprogramokat is szeretne.

Milyen típusú programokra van leginkább igényed a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram keretén belül? Többet is megjelölhetsz!

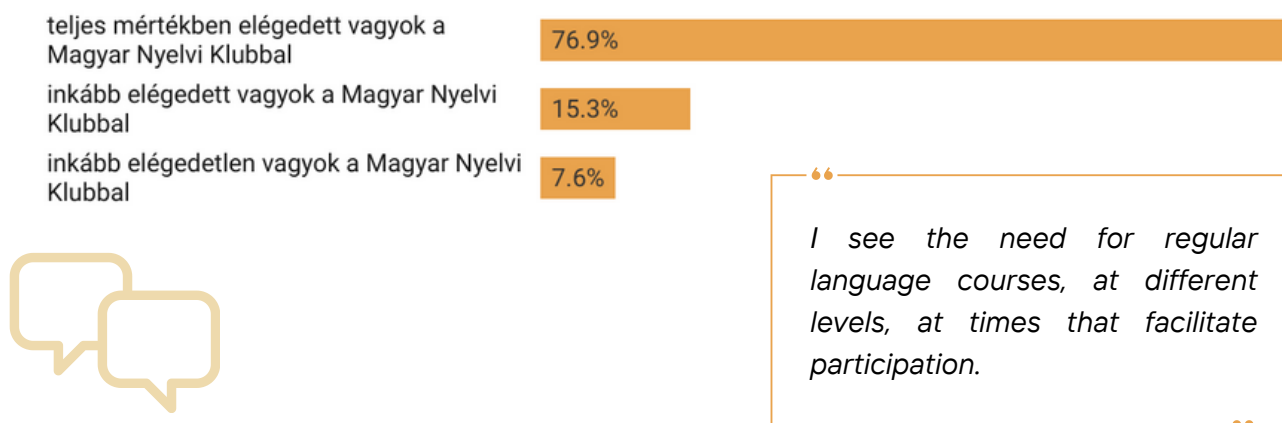
A válaszadók 64,2%-a (36 fő) azt preferálná, ha a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram által szervezett programok jellemzően 1-3 óra időtartamban valósulnának meg. A második legnépszerűbb opció a spektrum ellenkező oldalán található többnapos programok, melyeket 58,9% (33 fő) részesítene előnyben.

Milyen időtartamú programokra van leginkább igényed a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram keretén belül? Többet is megjelölhetsz!

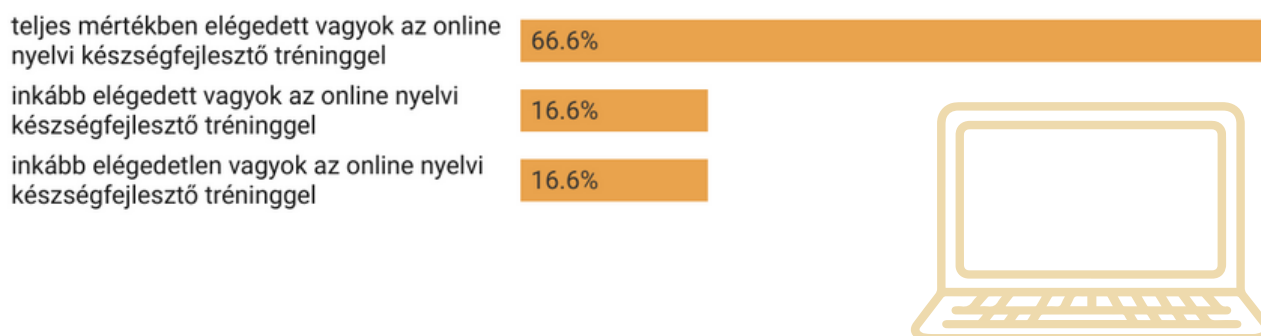
A kérdőív válaszadói közül 13 fő vett részt a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram Magyar Nyelvi Klubján, 76,9%-uk teljes mértékben elégedett volt a szolgáltatással, további 15,3% jelezte, hogy inkább elégedett és mindössze 1 fő fejezte ki, hogy inkább elégedetlen ezzel a kezdeményezéssel.

Amennyiben részt vettél a Magyar Nyelvi Klubon, alapvetően milyen tapasztalataid vannak?

A kitöltők között 6 olyan ösztöndíjas volt, aki az online nyelvi készségfejlesztő tréningre is becsatlakozott, közülük 4-en teljes mértékben elégedettek voltak, 1-1 fő pedig inkább elégedett, illetve inkább elégedetlen.

Amennyiben részt vettél az online nyelvi készségfejlesztő tréningen, alapvetően milyen tapasztalataid vannak?

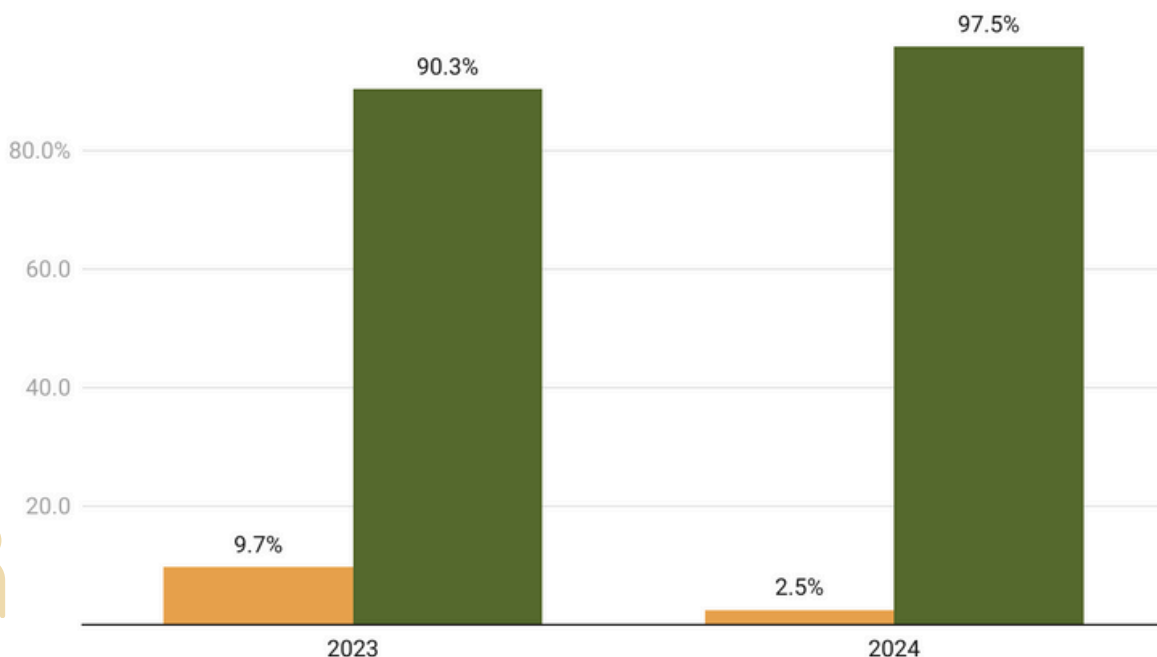

A megkérdezett hallgatók szeretnék a közösség tagja maradni az aktuális programidőszakot követően is.

A kérdőívben 2023-ban megkérdezett hallgatók 90,3%-a (56 fő) szívesen maradna a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramban felsőéves hallgatóként és mindössze 9,7%-uk (6 fő) nyilatkozott úgy, hogy a mentorprogram támogassa kizárólag az elsőéves hallgatókat. 2024-ben a kérdésre válaszolók (N=40 fő) 97,5%-a (39 fő) szívesen maradna a program részese.

Felsőéves hallgatóként szívesen maradnál a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramban?

- nem, a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram támogassa az elsőéves hallgatókat
- igen, valamilyen formában szeretnék a programban maradni

A kérdőív keretei között arról is kérdeztük az ösztöndíjasokat, hogy milyen területen igényelnének többlettámogatást. A beérkezett válaszok alapján az egyik kulcsterület az ösztöndíjak kérdése, pénzügyi tanácsadás (3,7 pontos átlag), a másik pedig az egészségügyi szolgáltatások (3,57 pontos átlag).

Mennyire igényelnél további információkat, illetve többlettámogatást (az egyetemi szolgáltatásokon felül) az alábbi területeken? Jelöld 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1 az egyáltalán nem igényelsz támogatást, az 5 a teljes mértékben igényelsz támogatást!

ösztöndíj és pénzügyi tanácsadás:
információk és tanácsadás a különböző
ösztöndíjlehetőségekről, pénzügyi
tervezésről

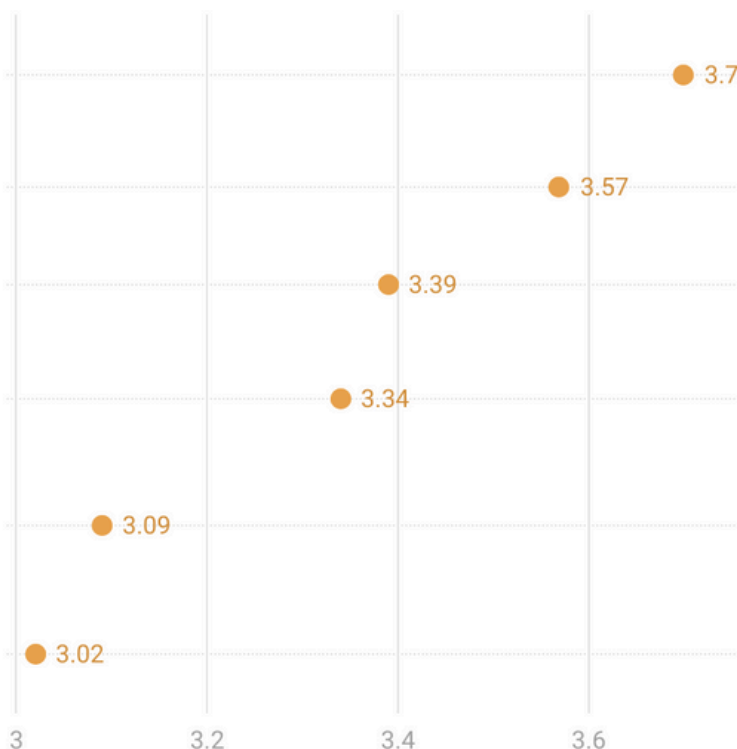
egészségügyi szolgáltatások: orvosi
ellátás, egészségügyi tanácsadás, valamint
szűrővizsgálatok szervezése

karriertanácsadás: karriertervezés,
álláskeresés, önéletrajz megírása,
felkészülés az állásinterjúra

tanulási támogatás: tanulási technikák,
tanulócsoportok, tutorok, valamint
speciális segítségnyújtás a különböző
tantárgyakhoz

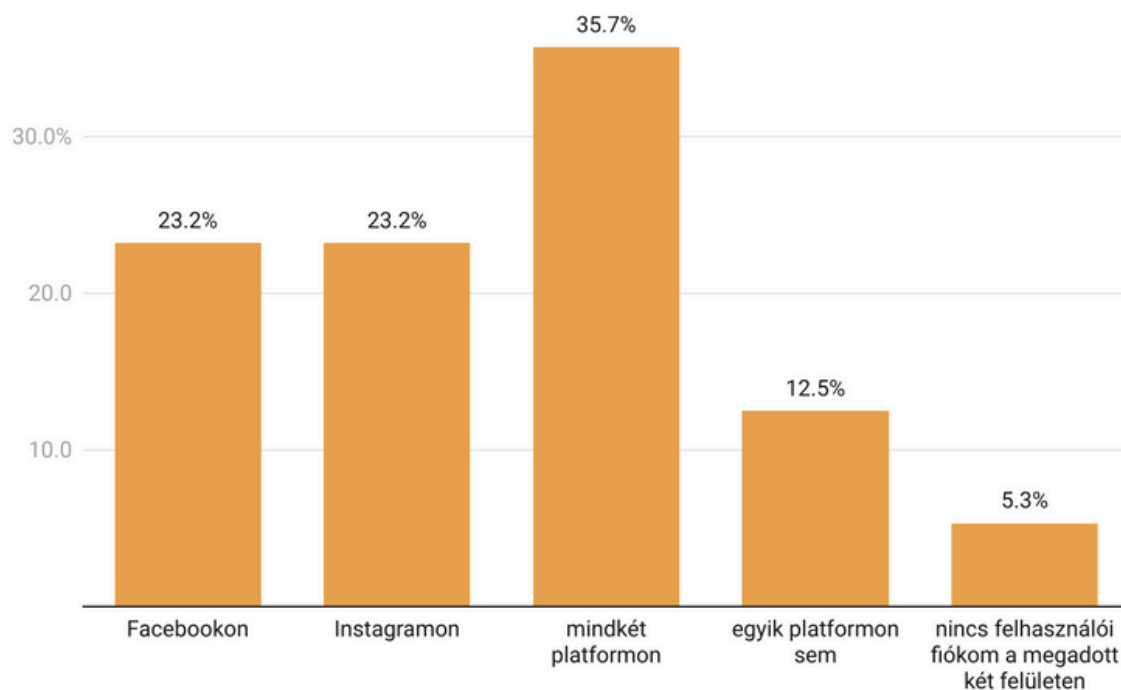
mentális egészség támogatása:
pszichológiai tanácsadás, stresszkezelési
technikák, lelki egészséggel kapcsolatos
workshopok és támogató csoportok

munkaszervezés: tippek és tanácsok a
hatékony időbeosztásra, projektek és
tanulmányi feladatok menedzselésére,
egyetemi és személyes teendők kezelése

A válaszadók legnagyobb része, 35,7%-uk (20 fő) a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram Facebook és Instagram oldalát is követi, 23,2%-uk (13 fő) jelezte hogy külön az Instagramot, illetve csak a Facebook-ot követi. Mindösszesen 12,5% (7 fő), aki egyik közösségi média felületen sem követi nyomon a Mentorprogram tevékenységét és 5,3% (3 fő) nem is rendelkezik ezeken a felületeken felhasználói fiókkal.

Milyen közösségi média platformokon követed a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogramot?

Források

Karner, O. & mtsai. (2024). *Kutatási gyorsjelentés – Országos Hallgatói Mentális Egészség Felmérés 2023*. Felsőoktatási Tanácsadás Egyesület (FETA).

<https://feta.hu/kutatas/kutatasi-gyorsjelent-es-orzagos-hallgatoi-mentalis-egeszseg-felmeres-2023>

Kroenke, K., Spitzer, R. L., & Williams, J. B. W. (1999). *Patient Health Questionnaire-9 (PHQ-9)* [Database record]. APA PsycTests.

Spitzer, R. L., Kroenke, K., Williams, J. B. W., Löwe, B. (2006). A brief measure for assessing generalized anxiety disorder: The GAD-7. *Archives of Internal Medicine*, 166(10), 1092-1097.

Impresszum

Kutatási jelentés

Vizsgálat a Diaszpóra Felsőoktatási Ösztöndíjprogramban résztvevő hallgatók körében

A kutatás a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával valósult meg 2024-ben.

A kutatást a HÖÖK Diaszpóra Mentorprogram végezte.

Projektvezető: Menyhárt Barbara, szociálpolitikus

A vizsgálatban közreműködött:

Tomku György, pszichológus

Külgazdasági és
Külügyminisztérium